

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس شورای ملی روز پنجشنبه (اول) مهرماه ۱۳۵۰

فهرست مطالب :

- ۲- تصویب صورت جلسه .
- ۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل .
- ۲- بیانات قبل از دستور آقای دکتر انوشیروانی .
- ۳- طرح و مذاکره در برنامه دولت آقای امیر عباس هویدا .
- ۴- تصویب صورت جلسه .
- ۵- ادامه مذاکره و تصویب برنامه و ابراز اعتماد بدولت آقای امیر عباس هویدا .
- ۶- ختم جلسه .

مجلس ساعت نه صبح بریاست آقای عبدالله ریاضی تشکیل گردید

۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل

رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود .
 (بشرح زیر خوانده شد)

غائبین با اجازه - آقایان :

دکتر گانگیک - دشتی - امام مردوخ - جوانشیر -
 محمد علی آموزگار - بدر صالحیان - پرویزی - دکتر
 سعید حکمت - خانم مزارعی - خانم دکتر دولشاهی
 خانم دکتر آصف زاده - تیمسار همایونی .

غائبین مریض - آقایان :

اسمعیل خزیمه - اخوی - فضائلی - دیهیم -
 ساگینیان - دکتر صالحی - غضنفری .

۲ - بیانات قبل از دستور آقای دکتر انوشیروانی .

رئیس - نطقهای قبل از دستور را شروع میکنیم
 آقای دکتر انوشیروانی تشریف بیاورید .

دکتر انوشیروانی - امروز روز اول مهر ۱۳۵۰

است روزی است که باردیگر تاریخ اجتماعی ایران ورق میخورد و یکی دیگر از مظاهر خدمات شاهنشاه ایران رهبرانقلاب نسبت بمردم ایران تجلی مینماید از امروز عده ای دیگر از هموطنان ما از کشاورزان و دهقانان از بندر قیت و بندگی خلاص میشوند و آزادی پیدا میکنند (صحیح است) بنابراین بنابر اده علیحضرت همایون رهبرانقلاب ایران از امروز هیچ کشاورزی در ایران وجود ندارد که صاحب زمین موردکشت خود نباشد طبق قانونی که بتصویب مجلس شورای ملی رسیده و بامضای شاهنشاه موشح گردیده و رهبرانقلاب دستور اجراء صادر فرموده اند از امروز همه کشاورزان ایرانی صاحب زمین های موردکشت خود میباشند امروز صبح کشاورز ایرانی وقتی که چشم از خواب گشوده است همه چیزش تغییر یافته بازندگی دیروز خود فرسنگها فاصله دارد اگر

دیروز هیچ چیز نداشت امروز همه چیز دارد زمین دارد، خانه دارد از حقوق و آزادی خود استفاده میکند امروز دیگر بچه رعینهای سابق جلوخانه های خود بازی میکنند در کنار بچه های ارباب سابق بازی و تفریح مشغول خواهند شد دیگر وسیله بازی آنها خرده سنگ نخواهد بود مسلماً آنها هم مانند بچه مالک سابق اسباب بازی خواهند داشت برای کسانی که از امروز صاحب حقوق خواهند بود دنیا عوض شده آسمان رنگ دیگری دارد و آفتاب رنگی دیگر. این نسیم مهرماه پیش از هر سال توازش کننده است امروز خوشبختانه دهقان و کشاورز ایرانی دیگر آزاد شده و از همه حقوق خود استفاده خواهد کرد او دیگر مجبور نیست که حتی برای اجازه از دواج، برای زن گرفتن و دختر شوهر دادن از کسی بنام مالک اجازه بگیرد و حتی پیشکشی بدهد امروز دیگر دهقان ایرانی آزاد شده است منشور انقلاب سفید ایران بسیار نکات حساس و مهمی دارد و اصل اول انقلاب، اصلاحات ارضی از جهات بسیاری از لحاظ اقتصادی، سیاسی اهمیت داشته است اما آنچه از نظر بنده و از نظر شما نمایندگان مجلس شورای ملی که اطمینان دارم هر کدام از شما انگیزه ای و علاقه ای بدموکراسی و آزادی دارید و همین انگیزه موجب قبول نمایندگی شما شده است موضوع حقوق انسانی از هر چیز دیگری اهمیتش بیشتر است انسانی که دنیا می آید دارای حقوق طبیعی است که از هر چیزی والا تر و بزرگتر است حق آزادی، آزاد فکر کردن، آزاد تصمیم گرفتن، آزادی گفتار، آزادی عقیده سیاسی و حتی آزادی عقیده دینی این ودیعه الهی است حفظ این آزادیها از هر چیزی گرانها تر است شما تصدیق میفرمائید در گذشته دهقانان ما از این حق استفاده نمیکردند این منشور انقلاب و اصل اول منشور انقلاب است که این آزادی را به کشاورزان و دهقانان ما بخشیده است آقایان کمبود مادی به آسانی قابل تحمل است اما کمبود معنوی، تجاوز به حیثیت انسانی و حقوق و آزادی انسان کار مشکلی است. میشود در جاده غیر آسفاله عبور و مرور کرد، میشود بجای چراغ برق از روشنائی شمع و نفت استفاده کرد اما گذشت نسبت به آزادی و حقوق طبیعی کار مشکلی است و

امروز است که خوشبختانه کشاورز و دهقان ایرانی اکثریت مردم ایران که سابقاً از این حقوق و مزایا محروم بودند دارای این حقوق شده اند، آزاد فکر میکنند، آزاد تصمیم میگیرند آزاد در امور مملکت شرکت میکنند. این ارزش دارد من فکر میکنم اگر از کارهایی که در زمان اعلیحضرت همایون رهبر انقلاب ایران از تمام کارهای مثبتی که برای کشور انجام شده است فقط این يك کار انجام شده بود کافی بود که نامشان در تاریخ ایران بعنوان بزرگترین پادشاه ایران، خدمتگزارترین پادشاه ایران ثبت شود. این کار، کار بزرگی است دهقانان توجه دارند من گزارشی را که کمیته مخصوص اصلاحات ارضی سازمان (ف. آ. ا. - F. A. O) سازمان کشاورزی سازمان ملل متحد که مرکب از ۶ عضو و رئیس آن رئیس جمهور سابق کلمبیا است و مبل اینک آقای وزیر تعاون و امور روستاهای ایران هم در این کمیته است گزارشی از این کمیته دیدم این کمیته مأمور است هر سال پیشرفتهای اصلاحات ارضی را در کشورهای دنیا بررسی میکند و نظر داده است که در هیچ جای دنیا و هیچ کشوری سابقه ندارد که کلیه زارعین و کشاورزان صاحب ملک و زمین شده باشند و این تنها در ایران است که بابتکار شاهنشاه عظیم الشان ما این کار صورت گرفته است در ایران حتی نسبت باملاک موقوفه که با اجاره ۹۹ ساله يك مالکیت عرفی بود طبق قانونیکه بتصویب رسید این کشاورزان صاحب زمین شده اند و کشاورزان زمینهای موقوفه نیز صاحب زمین شدند امروز دو و نیم میلیون خانوار ایرانی که کشاورز و زارع هستند و نصف بیشتر جمعیت ایران را تشکیل میدهند صاحب زمین هستند عرض کردم این خدمت شاهنشاه بزرگترین خدمت و با ارزشترین خدمت و کوشش بود که برای سعادت مردم ایران انجام شده است خواستم يك کلمه را توجه بفرمائید اهمیت این طرح از این جهت فوق العاده است که شاهنشاه ایران رهبر انقلاب ایران موقعیکه تصمیم به چنین اقدامی گرفتند و اراده فرمودند تنها بودند اشتباه نکنید منظور من از تنهایی اعلیحضرت همایون و رهبر انقلاب این نیست که ملت نخواست بلکه هیئت حاکمه نمیخواست تمام کسانی که بعنوان وزیر و وکیل و سناتور و هر مقامی که ممکن بود بتوانند در این کار تصمیمی بگیرند و نقشی داشته باشند

چون مالک بودند و منافعشان در خطر بود طبعاً مخالف بودند و این شاهنشاه این رهبر انقلاب بود که به تنهایی این ابتکار و این فکر را داشت اعلیحضرت همایون يك نقاشی بسیار زیبایی از این هیئت حاکمه قبل از انقلاب در کتاب انقلاب سفید ترسیم فرمودند شاهنشاه در کتاب انقلاب سفید میفرمایند:

یکی از عواملی که مرا بیش از هر چیز در این مدت رنج داده نقش ریاکارانه و مزورانه و نتگین رجال سیاسی بود که در پشت قیافه ظاهر صلاح هدفی جز کار شکنی نداشتند. عوامل اعمال نفوذ خارجی در ایران بچند دسته تقسیم میشوند یکی از این دسته ها رجال سیاسی بودند که آشکارا یا با نعل وارونه سنگ سیاستهای معینی را بسینه میزدند و دسته دیگر نفوذالها بودند برای حفظ منافع خویش در خدمت بخارجی مسابقه گذاشته بودند دسته دیگر از اعمال نفوذ خارجی بعضی از باصلاح روحانیون بودند که همه میدانیم بعد از شروع مشروطیت چگونه بخصوص مورد استفاده سیاست یکی از دول خارجی میشدند، تمام این عوامل نفوذ بیگانه مانع و سد پیشرفت مملکت بوده اند من خوب میدیدم چطور دست رنج مردم شریف زحمتکش و اصیل ایرانی و حاصل زحمات شبانه روزی آنان بجیب يك عده مفتخور قاسد میرود که هنری جز خدمت به اجنبی و یابندوبستهای نامشروع داخلی ندارند.

بای این هیئت حاکمه، آقای دکتر صدر که تشریف ندارند که بعرض برسانم شما تأکیدات و توضیحات و فرمایشات اعلیحضرت همایون رهبر انقلاب ایران را شنیدید که فرمودند وظیفه هر دولت است و بدولت آقای هویدا در سازمان برنامه خطاب فرمودند شما این را دستاویز قرار میدهید اما نمیدانید هیئت حاکمه ای که قبل از انقلاب حکومت میکردند باین صورت بودند هیئت حاکمه ای که جز نوکر نمیخواست، جز بندوبست چی نمیخواست من بحرفهای بین الاثنین جواب نمیدهم برخلاف آقای دکتر موسوی که میفرمایند سوابق را میفرمایند بنده هر کس هم که سابقه ای داشته باشد عرض نمیکم هیئت حاکمه قبل از انقلاب نوکر میخواست من در دوره آقای هویدا وکیل شده ام خدا میداند که من تابحال تعظیم نکرده ام خدا میداند که احساس کردم توقع تعظیم هم نداشتند ایشان مشکل

نخست وزیر را با پیکان کوچولو حل کردند شما قدر این کارها را نمیدانید عرض کردم شاهنشاه تنها بودند و این عین فرمایش خودشان است « شاید هیچکس غیر از من و خدای من نداند که چه شبها را تا صبح به تأمل و تفکر گذرانیدم و باخضوع و خشوع تمام برای یافتن چاره از خدای خویش استعانت طلبیدم... این شاه مملکت است که میفرمایند تنها بودند فقط بانکاء ملت و قدرت ملت واراده و تصمیم رهبر انقلاب صورت گرفته چطور میشود این را خواند متأثر نشد امروز می بینم چون امروز وظیفه ای ندارم که راجع باصول دیگر صحبت کنم من درباره همان اصل اول است که بجه صورتی و تاچه حد در سر نوشت ملت ایران تأثیر کرده است.

رئیس - آقای انوشیروانی وقت شما تمام شد.
دکتر انوشیروانی - قربان بنده بیست سال طلب دارم اجازه بفرمائید تا پنج دقیقه دیگر عرایض تمام می شود.

رئیس - چهار سال دیگر وقت دارید امروز برنامه دولت مطرح است.

۳ - طرح و مذاکره در برنامه دولت آقای امیر عباس هویدا

رئیس - وارد دستور میشویم برنامه دولت مطرح است آقای حکمت یزدی بفرمائید.

حکمت یزدی - با استعجازه از مقام معظم ریاست، نمایندگان محترم مجلس شورای ملی اولین جلسه ای است که بنده در این خانه ملت و در این محفل مقدس عرایضی را حضورتان عرض میکنم برای نمایندگان این دوره بسیار افتخار آمیز است که علاوه بر سعادت نمایندگی در سال مسعود کوروش کبیر و در سالی که در آستانه برگزاری جشن شاهنشاهی ایران است، هستیم (صحیح است) جشن شاهنشاهی ایران تنها جشن ملت ایران نیست جشن همه بشریت ترقی خواه است، جشن بزرگداشت عدالت ها، جشن بزرگداشت علم و دانش، جشن بزرگداشت تقوی، جشن بزرگداشت کردار نیک، پندار نیک، گفتار نیک، جشن بزرگداشت معدلت و داد است (صحیح است) و این يك امری است که متفق علیه تمام جهانیان است (صحیح است) پس استقبالی که از این جشن بزرگ در

همه جا میشود و همه شرکت میکنند و همه ملت های جهان یکصد با ما همصد هستند بخاطر بزرگداشت بشریت و صلح و عدالت است جناب دکتر دادفر جمله ای فرمودند در مورد اینکه بعضی ها چه میگویند مولوی گفت :

مه فشانند نور و سگ عو عو کند

هر کسی بر طینت خود می تند

همه ملت ایران، همه دنیا با ما همگامند در بزرگداشت این جشن و اما سخنان آموزنده شاهنشاه آریامهر پربروز که توفیق نداشتم از نزدیک استماع کنم از تلویزیون شنیدم سخنان شاهنشاه آریامهر همیشه يك روح زنده ای در کالبد شاداب ملت ایران میدمد در آنجا که فرمودند که این شعاری است برای ما که همیشه بوده و هست .

چو ایران نباشد تن ما مباد . (احسن) .

آقدر سیاست شاهنشاه ما در سطح جهانی مسئله را حل کردند در برنامه دولت دیدم که نوشته بود دنیائی فرو میریزد و دنیائی ساخته می شود در ایران هیچگاه دنیا فرو نمیریزد چرا ؟ برای اینکه شاهنشاه ما پیشقدم هستند و قبل از اینکه يك حادثه ای تصور بشود جلوتر از آن فکر لازم را فرموده اند و ما را رهبری میفرمایند و بدانید که هیچگاه دنیای ایرانی بشهادت تاریخ فرو نریخته و نخواهد ریخت (احسن) این بطور مسلم این دنیای ایرانیست با يك قوامی ساخته شده که محال است این قوام تغییر بکند اما مطلب دیگری که میخواستم عرض کنم معذرت میخواهم از جناب رئیس که وقت بنده را محدود فرمودند برای نیم ساعت و بیشتر نمیتوانم صحبت کنم انشاء الله در جلسات بعد بحث خواهیم کرد يك نکته ای را عرض کنم چون بنده قاضی بودم و در این محفل نبوده ام برای بنده این یکی دو جلسه که گذشت يك چیز جالبی بوجود آمد دیدم سخنان ناطق قطع میشود و بعضی مواقع به سخنران حمله میشود بنده این دو آیه قرآن را استدعا میکنم نگاه کنید (امر هم شوری بینهم - و شاورهم فی الامر) از مختصات ملت مسلمان این است که تمام امورش با مشورت باید حل بشود اینجا محلی است برای تعاطی فکر و تبادل نظر متوجه آن تعاطی فکر باید بموقع عمل گذاشته بشود آن

چنان نیست که تعصب ها در اینجا راه بیابد اگر تعصب باشد چشم خرد را کور میکند تعصب نباید داشت نباید زود رنج باشیم که بگویند :

من چه گویم که ترا ناز کی طبع لطیف

آقدر هست که آهسته دعانوان کرد (احسن)

نگویند که باید تعاطی فکر نباشد اما مسئله ای که بنده بمناسبت شغلم خواستم مطرح بکنم مسئله ای است مربوط به دستگاه عدالت و دستگاه قضا، بنده اجازه میخواهم از حضار محترم و نمایندگان عزیز بر عرض برسانم که دولت جناب آقای هویدا دولت حزبی است دولتی است که سالها بر سر کار است و آنچنانکه در فکر و خاطر من هست بشهادت صورت مجلس بعد از آنکه برنامه ای را مرحوم منصور که خداوند رحمتش کند و روحش را غریق رحمت فرماید (انشاء الله) در برنامه مرحوم منصور این مطالب آمده بود درباره دادگستری تأمین عدالت اجتماعی و اصلاح دادگستری بطرفی که نظرو اعتماد عموم بدستگاه عدالت و دادگستری کاملا جلب شود مورد نظر دولت است و دولت معتقد است که عدالت اجتماعی باید تعمیم یابد .

جای دیگر میگویند، رفع نیاز مندیهای دادگستری و توجه به رفاه حال قضات و تسهیل مقررات و قوانین برای رسیدگی بدعاوی مردم از اهم مسائل مورد توجه دولت میباشد . جای دیگر میگویند اگر امنیت قضائی نباشد هیچکس اعتماد بسرمایه گذاری نمیکند مطلب در يك سطح بسیار بالائی است عاملی که اثر اقتصادی دارد عاملی که اثر اجتماعی دارد عاملی که اگر آن عامل نباشد هیچکس اعتماد بسرمایه گذاری پیدا نمی کند عاملی که همچنانکه اعلیحضرت همایونی فرمودند اگر عدالت قضائی نباشد عدالت اجتماعی هم میسر نخواهد بود اما در دوره ۲۲ برنامه دولت جناب آقای هویدا در مورد دادگستری چنین نوشته شده : رسیدگی سریع و دقیق بدعاوی مردم و توسعه مراجع قضائی . و تمام برنامه قضائی در يك سطر خلاصه شده بود اما جامع بود ولی بنده در مجموعه ۱۱۱ صفحه ای برنامه این دولت صحبتی در مورد اینکه در دادگستری چه شده ندیدم اگر آقایان دیده اند بنده را راهنمایی بفرمایند آنرا علول میکنم و خود شاهد

عینی بود که عمل چشم گیری هم انجام نشده ، يك مقدمه کوچک راجع به قضا عرض میکنم در لسان اسلام از قضاوت بخلافت تعبیر شده یاد او دانا جعلناك فی الارض خلیفه فاحکم بین الناس بالعدل و شرایطی را که برای امر قضا در اسلام در باب قضا آورده بسیار شرایط عجیبی نقل شده یکی طهارت مولد قاضی باید در يك دامن پاکیزه بزرگ شده باشد ملکه عدالت داشته باشد هیچگاه حتی تمایل بگناه پیدا نکند این شرایط را برای قاضی بر شمرده دادگستری مقامی است که شما از بدو ولادت و حتی جلوتر از هنگامی که نطفه يك طفل منعقد میشود تا هنگام مرگ سروکار همه با دادگستری است پس از مرگ هم اگر يك وصی منصوب یا ولی قهری نداشته باشد باز با دادگستری سروکار دارد حیات بدست اوست ، ممات بدست اوست نه بدست اوست بدست خداست اوست که نظارت میکند باز دادگستری است که اعراض مردم و اموال مردم و نفوس مردم بدست او سپرده شده شمايك قاضی تحقیق اجازه داده اید که نامه های محرمانه را طبق قانون باز کند و گاه و بیگاه بخانه شما سر بزند و اموالشان را تفتیش کند هر جا بخواد و او را دشواری بقدرت داده اید اما در مقابل چه شده است ؟ مطلب دادگستری را با اختصار در دو موضوع خلاصه میکنم یکی نیروی انسانی و یکی هم قوانین، نیروی انسانی دستگاه دادگستری عبارتست از مجموعه قضات بنده جناب آقای نخست وزیر خواستم با اطلاعات برسانم که تعداد قاضی فعلی جوابگوی مراجعات مردم نیست استدعا میکنم سری بزنید بگردورهای دادسرای تهران و محاکم تهران و ببینید چه ولوله و غوغائی است چرا ؟ چون قاضی کم داریم در شهرستانها قاضی کم داریم کادر مانا قضا است شهرستانی مانند نفت و بافق دادگاه بخش هم ندارد مردم باید چهل فرسنگ راه بیایند تا مسائل در حد نصاب را طرح کنند اما آن عده ای هم که هستند برسید بشهادت کارگزینی دادگستری عده زیادی بامستدعی استعفا هستند یا متقاضی باز نشستگی چرا ؟ آگهی وزارت دادگستری مرتب منتشر میشود کسی نمیآید ، بیاید چه کند؟ جواب محکمه انظمامی را بدهد جواب مردم را بدهد جواب ۱۸ ساعت کار را بدهد جواب محرومیتها و بدبختیها را بدهد بلك حقوق ناچیز بگیرد و برود زایل دادرسی علی البدل

بشود ؟ اما يك وزارتخانه دیگر آگهی می کند ۱۰ نفر حقوقدان میخواهد باند نقر می آیند جناب آقای صادق احمدی جنابعالی بردادگستری نظارت دارید آیا بعد کافی می آیند ؟ هیچوقت نیامدند و اگر هم بیایند کسانی می آیند که بنده اعلام می کنم مشکل است امر قضا را بدست آنها سپردن، مشکل است مقدرات يك ملت را بدست آنها بسپاریم باید خیلی احتیاط کرد و وسواس داشت قاضی باید يك پرونده داشته باشد از جهات روانی، خلقی خانوادگی و علمی همه چیز پرونده میخواهد ما نداریم امامسأله حقوق دستگاه قضائیه بنده باطلاع جناب آقای نخست وزیر میرسانم که حقوق پایه ۱۱ قضائی یعنی مثلا رئیس شعبه دیوان عالی کشور پس از ۷۰ سال که چهل سالش را رنج کشیده در سینی که نه چشمی برای او مانده و نه اعصابی حقوق يك چنین آدمی ۳۴۴۰ تومان است با این حقوق باید زندگی کند با ۳۴۴۰ تومان امکانش هست؟ شما ببینید اضافه کار در دستگاه های دیگر چگونه میدهند بنده مدارکی اینجا در جیب دارم برای اضافه کار قاضی ساعتی ۶ ریال اضافه کار میدهند ۶ ریال که کار گرساده ۶ ریال نمیگیرد شما به باز پرس که در کشیک است چقدر با اضافه کار میدهد ؟ ماهی ۲۵۰ تا يك تومانی آیا می شود ؟ امکان کار هست ؟ که بقاضی بگوئیم در فاصله چهار ساعت کشیک ۱۰۰ پرونده میاید بهر قاضی ۵۰ پرونده میرسد امکان این هست که ۵۰ پرونده را در ظرف چهار ساعت بررسی کرد و در قبالتش ساعتی ۲۰ ریال گرفت ؟ آیامی شود ؟ پس چه مسأله اضافه کار چه کمبود کادر و چه قلت حقوق اینها بود که اعلیحضرت همایون در شرفیابی هیأت دولت امر فرمودند این تناقضها بر طرف شود این تضادها بر طرف شود این مسأله ای است که باید خیلی بآن توجه بشود اگر خواسته باشیم دستگاه عدالت و وظیفه خود را آنچنان که هست اجرا کند اما مسأله دیگر محرومیت هائی است که با احترام شغلش قاضی باید داشته باشد قاضی نمیتواند بهر محفل وارد شود و در هر زمی هم نمیتواند باشد لباسش هم مقید است بنده حکمی دیدم که بخاطر اینکه يك قاضی يك جوراب غیر عادی در يك شهرستان پوشیده بود برای او تخلف گرفته بودند قیافه قاضی هم باید يك قیافه محدودی باشد

از لحاظ لباس پوشیدن و جوراب و کراوات و غیره هم مقید است چنانچه گاه نمیتواند برود (دکتر الموتی - شما آنجا رفته اید) از کنارش گذشتم و شمارا هم آنجا دیدم اصلاحه ممکن است من فرد متخلف باشم. بنده از حضورتان استدعا میکنم جناب آقای صادق احمدی که امیدی هستید برای دستگاه قضا اقلایک باشگاهی درست کنید برای دادگستری که يك جانی باشد که قضات بتوانند باهم بنشینند و باهم تبادل نظر کنند چه اشکالی دارد که در کنار مخارج دیگر يك باشگاه هم برای دادگستری ساخته شود؟ اما مسأله دیگر قوانین است بنده تصدیق می‌کنم که همه گله دارند از دادگستری که چرا دعای طولانی می‌شود در زمانی که انقلاب تحقق یافت بلافاصله روابط اجتماعی عوض شد خواست های زمان در زمان انقلاب جز خواست های پیش از انقلاب بود و میبایست قوانین در همان زمان طبق خواست های زمان تنظیم بشود اصلاً قانون منقح يك قانونی است که بر طبق خواست زمان باشد برای رفاه مردم باشد این قوانین جزای ما را ببینید مال سالها قبل است هنوز يك استکان می‌شکند طرف گذشت می‌کند و بنده حق بایگانی پرونده را ندارم باید تجدید نظر بشود بسیاری از روابط بهم خورده شما بقاضی باید قدرت بدهید در مراحل اولیه مثلاً مسأله ترك انفاق، زن شکایت می‌کند که شوهرم مخارج مرا نمیدهد بنده باید تحقیق کنم دلایل را جمع آوری کنم تأمین بگیرم، کیفرخواست تنظیم بشود و بمحکمه فرستاده شود و کیل تسخیری با دفاعی تعیین بشود و از پرونده دفاع کند حکم بدهند بعد برود استیناف و بعد به دیوان کشور یا روان ندارد بخورد دارد گریه می‌کند در اطاق باز پرس من احاله اش می‌کنم که صبر کن حکم قطعی صادر بشود. امروز که در دست توام مرحمتی کن

فردا که شوم خاك چه سود اشك ندامت باید بقاضی در مراحل پائین توسعه قدرت داد برای يك مسئله ساده قاضی مجبور است. کیفرخواست صادر کند این باعث می‌شود که کریلور ها پر شود مسأله دیوان عالی کشور در دادگستری بسیار مهم است باید دیوان عالی کشور را آماده کرد که يك مرجع علمی باشد دیوان کشور ما امروز پراست از پرونده های سنواتی که نوبت رسیدگیش دو سال سه سال دیگر است دیوان

میدانیم) اگر در جهت اعتلای که حسب اقرار همگان مؤثر در امور اجتماعی و اقتصادی و سرمایه گذاری و جلب رضایت مردم و حقوق مردم و احقاق حقوق مردم است اگر این عمل را بخواست خدا توفیق پیدا کردید انجام دهید یاد شما برای مردم همیشه گرامی است ولی اگر مانند بعضی از اسلاف فقط بپیمز چسبیدید و فکر آن بودید که چگونه میز را نگاه دارید بدانید دعای خیری بدرقه راه شما نیست من این دعای خیر را برای همه میکنم کاری کنیم که دعای خیر ملتی دنبال ما باشد دعای خیر مردمی دنبال شما باشد اما يك مسئله در برنامه دولت هست، مثل اینکه وقت بنده تمام شد و يك جمله دیگر عرض می‌کنم و به عرایض خانم می‌دهم و آن مسئله ای بود که در مورد استحکام مبانی اخلاقی ذکر شده بنده بسیار خوشوقت شدم نظر دولت این بود « پس آنچه که برای نيل به تمدن بزرگ لازم است استحکام مبانی اخلاقی و معنوی و داشتن ایمان به شجاعت و شهامت اخلاقی » مطلب نوی نیست مطلبی است که سالها گفته شده مطلبی است که رسالت پیامبران بر مبنای آن بوده است مطلبی است که کتب اخلاقی بر مبنای آن نوشته شده است و خواست اجتماع بر آن مبنا بوده است و باز جای شکرش باقی است که در برنامه دولت آمده این مطلب بسیار بزرگی است شاهنشاه آریامهر در یکی از فرمایشاتشان چنین گفته اند « یکبار گفتم و باز هم تکرار می‌کنم که پیشرفت واقعی هر کشور مستلزم توجه به اصول معنوی است و هر قدر دنیا در زمینه مادیات ترقی کند بدون معنویات این ترقی ارزشی ندارد » این چیزی است که بطور قطع باید باشد بماه رسیدن کافی نیست هنوز سیاه‌ها رنج می‌برند بماه رسیدن کافی نیست هنوز تبعیض نژادی هست، آن چیزی که میخواهیم معنویات است حضرت امیر در دو جمله خلاصه کرده و بنده همین دو جمله را عرض می‌کنم، فرمود مؤمن کسی است که ایشار داشته باشد نه استیثار، ایشار دیگران را بر خود مقدم داشتن است و استیثار مقدم داشتن خود بر دیگران، باید همیشه ایشار داشت و همیشه دیگران را بر خود مقدم داشت من در شهرهایی که شغل قضائی داشتم میدیدم هر جا که ایشار با عقاید مبانی اسلامی هست پرونده های جزائی کمتر است

باید يك صفت ایشار داشت این مطلب مهمی است که باید آنرا زنده کنیم مسلماً عقاید دینی بسیار مؤثر است (صحیح است) گران فروشی را تعقیب می‌کنند بنده در تاریخ صدر اسلام دیدم وبل للمطفین. الذین اذا کتالوا علی الناس یستوفون. و اذا کالوهم اووزنوهم یخسرون وای برکم فروشان دیگر کم فروش نبود ولی بازار بهجت آباد را شما بسته اید هفت روز، پرروز گلایی خوب را آن پشت گذاشته بود و میگفت کیلوثی شش تومان « وبل للمطفین » همین وسایل بدکی ماشین نمیدانم وزارت اقتصاد روی آن‌ها هیچ کنترل دارد یا نه؟ قوانینی دارند در این مورد یا نه؟ بنده که ندیده‌ام (کاظم سعودی - تازگی شروع شده است) پس این مسئله ایشار و مسئله خلقیات و مسئله معنویات امر بسیار مهمی است يك مسئله ای که اجازه می‌خواهم عرض کنم مسئله تشدید مجازات رانندگان است این صرفاً راه حل علاج نیست اینکه شما بخواهید اگر من در نقطه توقف ممنوع ایستادم ۵۰ تومان جریمه کنید خداوند شاهد است مسئله حل نمیشود بنده امروز بچه هایم را بمدرسه بردم ساعت ۷/۵ راه افتادم اینجا و یا آنجا و یا بعد هم يك جا نبود که بایستم گفتم من که هنوز حقوق هم نگرفته‌ام که ۵۰ تومان جریمه بدهم پارکینگ هم که نیست می‌گوئید با ماشین نیایم و با اتوبوس بیایم آنهم با اتوبوس که با آن همه دود و معطلی مرا به مقصد نمی‌رساند چه کنم، پارکینگ هم که در این شهر شلوغ نیست، فکر کنید روزی چقدر وقت شما تلف میشود چقدر بترین مجانی میسوزانید بنزین لیتری شش ریال (یک نفر از نمایندگان - چقدر شهریه بچه هارا دادید؟) پس مسئله ایشار و استیثار مسئله مهمی است اگر بتوانیم این مسئله ایشار را از خود شروع کنیم و هر کسی بفکر ایشار باشد مسلم اجتماع دگرگون میشود اما مسئله ای که در ایشار و مسئله معنویات هست و به آموزش و پرورش هم میرسد این کلمه پرورش است، بایستی روح جوانان را با معنویات و خصوصیات ایرانی تربیت کرد و آنها را با خصلت معنوی ایرانی بار آورد، بنده معذرت میخواهم و بیشتر از این وقت شما را نمی‌گیرم. (احسن - احسن).

رئیس - آقای دکتر فروزین بفرمائید .
دکتر فروزین - ریاست محترم مجلس شورای ملی ، نمایندگان محترم ، قبل از سخن بنده تعدادی از همکاران راجع به برنامه دولت سخن گفتند ولی وارد متن برنامه نشدند و فقط از گذشته‌ها انتقاد کردند برای من که يك نو و کیل هستم فکر میکردم باید در متن برنامه رفت وقت زیادی صرف کردم وسط به سطر این برنامه مشغول آقای هویدا را مطالعه کردم تا امروز از دل ارقام و با استفاده از ارقام بگویم آقای هویدا در مدت ۸ سال خدمت بمملکت واقعاً خدمات مهمی انجام داده است و توانسته است مملکت را در تحت منویات و راهنماییهای رهبر خردمند مملکت به پیش ببرد، نماینده ای حزب ایران نوین را خود رو گفتند ما افتخار میکنیم که حزب خود رو باشد ولی یکی دیگر نیاید و آنرا درست کند (احسن) حزب ما از دل اجتماع بیرون آمده و از دل ایرانی و از آب ایرانی و از خاک ایرانی و از افکار ایرانی الهام میگردد و بایران خدمت میکند (احسن - آفرین) حزب ایران نوین عیش چیست؟ معذرت میخواهم من ۲۰ سال است که در دانشگاه تدریس میکنم در حوزه حزبی در کنار دست من يك كفاش است يك نقاش است وقتی بعضی اشکالات وجود دارد وزیر کابینه را میخواهیم بیاید توضیح بدهد او هم میآید و میگوید این اشکالاتی که گرفتید و این عیبهایی که گرفتید باین دلیل درست نیست یا میگوید اشتباه کرده ایم و درستش میکنیم یا معاون و زار تخانه را میخواهیم که خواهد آمد همین الان دوست عزیز من فرمودند قوانین را بدانشکده حقوق و یا مجمع قضائی بفرستید این قوانین در حوزه هائی که در حزب ایران نوین هست کاملاً مورد خوض و غور و موشکافی قرار میگردد آیا این عیب است؟ ، من بخاطر تدوین این برنامه به جناب آقای هویدا برای اینکه وقتشان را برای نوشتن این برنامه صرف کردند و زحمت کشیدند تبریک میگویم شما يك دولت حزبی هستید و دولت شما از حزب ایران نوین وزرائی انتخاب کرده است اما حزب ایران نوین حزبی است که بر اساس خواسته شاه و ملت بوجود آمده است و پایه هایش بر اساس انقلاب سمفید ایران استوار است راجع به برنامه دولت باید

عرض کنم امروز یکی از افتخاراتی را که ما داریم اینست که دیگر شما از امروز زارعی در مملکت پیدا نمیکنید که صاحب زمین نباشد (صحیح است) این از کار هائیتست که انجام شده بنابر اصل اول انقلاب تا بحال ۸۰۰۰ شرکت تعاونی ۱۲۰ اتحادیه روستائی ۲۷ شرکت سهامی زراعی ۴۳۰ خانه فرهنگ روستائی تأسیس شده و بوجود آمده است سازمان بیمه های اجتماعی روستائیان ایجاد شده که با دریافت يك ریال از يك خانواده روستائی دزروز بتمام افراد آن خانواده در سال خدمات درمانی میدهد و این سازمان تا بحال توانسته است تعدادی از شعبش را در نقاط مختلف مملکت تأسیس نماید. از برنامه های بسیار جالبی که در برنامه دولت آقای هویدا از آن ذکر کرده است ایجاد شناسنامه روستائی است و این کاری است بسیار مدرن و نو، این شناسنامه ها بتمام روستاها فرستاده میشود و آنها آن چیز هائی را که دارند در آن اضافه میکنند و چیز هائی که ندارند جایش را علامت میگذارند و بعد تمام شناسنامه ها رو بهم انباشته میشود بدست آمارگران می رود و آنها این آمار و ارقام را بررسی میکنند که چه تغییراتی در روستاها باید بدهند این يك کار بسیار مدرنی است که امروز در کشورهای متمدن انجام میشود و یکی از خدمات و کار های بسیار ارزنده ای است که در برنامه دولت آقای هویدا آمده ایجاد مؤسسات تحقیقات کشاورزی است که امروز در کشورهای خیلی متمدن جهان وجود دارد و اینها مؤسساتی است که ترکیب خاک و آب و هوا را آزمایش میکنند ، فشار هوا را اندازه میگیرند شرایط اقلیمی را در نظر میگیرند و میگویند در هر قسمت چه باید کاشت تا در حداقل زمان ممکن حداکثر محصول را برداشت این یکی از خدمات مهم دولت آقای هویدا و برنامه ایشاست، البته در گذشته هم چنین کاری شده است و سرمایه گذاری در روستاها برای بالا بردن سطح تولید و تشویق روستائیان بخريد وسایل روستائی و ابزار و اسباب و مکانیزاسیون در سطح روستاها یکی از قسمتهای اصلی این برنامه است یکی دیگر از نکات بسیار مهم برنامه دولت آقای هویدا که چهره مملکت را تغییر خواهد داد

توجه به صنایع روستائی است ، این روستائی ایرانی که هشت ماه در سال کار میکند و در بعضی مواقع که زمستان سخت است کاری وجود ندارد در برنامه دولت آمده که بخاطر آنها صنایع روستائی در روستاها تعمیم پیدا کند و بآنها کمک مالی بکنند قرض بدهند تا آنها قالی و قالیچه بیافند جاجیم درست کنند طناب درست کنند و این محصولات ضمن اینکه در آمد سرانه روستائیان را بالا میبرد خواهد توانست هنر روستا و صنعت روستائی را در نقاط مختلف مملکت اشاعه بدهد ، یکی دیگر از خدمات دولت را که جلوگیری از ریگ های روان و کاشتن به ها و کاشتن میلیونها درخت گز و تاق است عنوان نمی کنم ، مسئله دیگر مسئله جنگلهاست که این جنگلهای با وضع بهتری توسعه داده خواهد شد و در برنامه دولت ، صنایع چوبی و محصولات چوبی مورد توجه دولت قرار گرفته و باید عرض کنم که محصولات چوبی یکی از پردرآمدترین محصولات دنیاست و در آمد بسیاری از کشورها مثل کانادا از این راه تأمین میشود چون کانادا محصولی جز چوب ندارد. یکی از نمایندگان در جلسه اول گفتند که ایشان بهتر از دیگران چیزی می نویسند و بهتر صحبت می کنند البته بنده چنین ادعائی ندارم ولی من حالامی گویم که من يك جراح هستم و نباید از جراح انتظار داشت خوب سخن بگویند و خوب چیز بنویسد و شاید بتوانم حق مطلب را ادا کنم ولی ناچارم يك نکته را بگویم که هم اقلیت قبول خواهد کرد هم اکثریت من می گویم ایرانی با عشق شاه زاده میشود و با عشق شاه زندگی می کند و با عشق شاه میمیرد و با عشق شاه روحش با بدیت می پیوندد ، ایرانی عاشق شاه است (صحیح است) بنابراین هر وقت شاهنشاه آریامهر فرمایشاتی می کنند بردل ایرانی می نشیند و ایرانی این فرمایشات را خوب درك می کند همین حالا شما از توی خیابان سه چهارم محصل سال پنجم ابتدائی را یا اورید به بینید فرمایشات صریح و روان و روشن شاهنشاه چطور مورد استفاده و توجه این بچه ها قرار میگیرد و آنها می توانند به مفاهیم و مقاصد شاهنشاه پی ببرند آنوقت چطور وزراء و دولت که تجربیات فراوان دارند نمی توانند منویات شاهنشاه آریامهر را درك کنند؟ من راجع به سود ویژه کارخانجات که خدمت بزرگی است

و در گذشته انجام شده و ۲۵۰۰ کارگاه توانسته است از این سود ویژه استفاده کند و راجع بآموزش حرفه ای زیاد صحبت نمی کنم چون کارهائیتست که انجام شده و مسلماً این آموزش حرفه ای باعث خواهد شد که سطح معلومات افرادی را بین متخصصین عالی مقام و کارگر ساده پر کند و احیاناً این گروه می تواند وقتی مصنوعات را در مملکت ایجاد می کنند محصولات بهتری بسازند و ارائه بدهند این محصولات بهتر بفروش خواهد رفت راجع بآموزش و پرورش می گویم تعداد دبستانها در ۷ سال گذشته از ۱۶ هزار به ۲۶ هزار افزایش یافته و دبیرستانها از ۱۲۰۰ به ۲۵۰۰ افزایش پیدا کرده و تعداد مدارس حرفه ای از ۹۶ مدرسه به ۱۹۰ مدرسه افزایش پیدا نموده است راجع بخدمات پزشکی دولت این کاریست که در تخصص خود من هست و یکی از کارهائیتست که بخصوص ملت ایران باید توسعه خدمات پزشکی افتخار کند همکار عزیزم آقای دکتر موسوی در جلسه گذشته ارقامی راجع بکمبود پزشك در ایران بیان کردند که از این نشریه کتاب آمار پزشكان و دندان پزشكان کشور که از طرف سازمان نظام پزشکی مملکت منتشر شد استناد کرده بودند خدمتان عرض کنم قسمتی از این آمار را خود بنده تهیه کرده ام و بهتر میتوانم با این اعداد و ارقام بازی کنم .

دکتر موسوی - من بیهیچوجه قصد بازی نداشتم اگر شما میخواهید بازی بکنید .

دکتر فروزین - به بخشید منظورم بازگو کردن این اعداد و ارقام است . در مملکت در حال حاضر در کشور نه هزار پزشك وجود دارد که در هفت سال گذشته فقط چهار هزار پزشك وجود داشت ۲۷۰۰ متخصص وجود دارد که ۷۱ درصد از این متخصصین در داخل کشور تربیت شده اند و در برنامه آینده این رقم به ۸۹ درصد افزایش خواهد یافت در سال ۱۳۴۳ فقط سالانه ۲۰۰ متخصص در ایران تربیت میشده و حالا ۵۰۰ متخصص هر سال تربیت میشود در چهار سال آینده تعداد تربیت متخصص سالانه به ۸۰۰ نفر خواهد رسید فقط از سال ۱۳۴۵ تا ۱۳۴۹ در ظرف چهار سال ۲۲۴۹ پزشك تربیت شده است یعنی درست نمیی از مجموعه پزشكانی که در سی سال گذشته تربیت شده بود و اما راجع به کمبود پزشك جناب آقای دکتر موسوی

من باشما هم عقیده‌ام تمام دنیا از کمبود پزشک رنج میبرد (صحیح است) در سال گذشته در آذر ۱۳۴۹ کفرانسی در تهران بنام کفرانس آموزش پزشکی تشکیل شد که در آن کشورهای گوناگونی از جمله امریکا، انگلستان، نروژ و کشورهای خاورمیانه شرکت کردند آن جامتوجه شدند که برای آنکه نیاز فوری کشورهای خاورمیانه به پزشک مرتفع بشود همین حالا باید ۳۰ دانشکده پزشکی جدید تأسیس شود تأسیس دانشکده پزشکی مثل کارخانه کفاشی نیست اینجا استاد میخواهد دانشیار میخواهد (صحیح است) آزمایشگاه میخواهد تختخواب میخواهد وسایل تجری میخواهد.

دکتر موسوی - بحث درباره تقسیم عادلانه پزشک بودن این مطالبی که میفرمائید.

دکتر فروزین - راجع به تقسیم عادلانه پزشک هم عرض میکنم تحمل کنید.

دکتر موسوی - ماهشت سال است تحمل میکنم باز هم تحمل میکنم.

دکتر فروزین - راجع باینکه دنیا به کمبود پزشک دچار هست من عرض میکنم الان یکی از کشورهایی که همه شما خوب آن را میشناسید خوب توجه بفرمائید الان این کشور دچار کمبود پزشک است این کشور اردن نیست عربستان سعودی نیست، عراق نیست، ترکیه نیست این کشور امریکا است برای اینکه ثابت کنم مدرکی در اختیارتان میگذارم. در مجله تایم اول فوریه ۱۹۷۰ صفحه ۲۳ ستون سوم نوشته شده است که در ۵۰۰۰ روستای امریکا هنوز پزشک وجود ندارد در بسیاری از شهرهای امریکائی هنوز وقتی مردم بیمار میشوند پزشک پیدا نمیکنند که بآن رجوع کنند و باید راهی برای کمبود پزشک پیدا کنند و آمار در قسمتی از کشور امریکا نشان میدهد که در برابر هر ده هزار نفر فقط یک پزشک وجود دارد برای اینکه تصور نفرمائید بدون دلیل و مدرک عرض میکنم عین مطلب و متن فتوکی مجله تایم اول نوامبر ۱۹۷۰ را به جناب آقای رئیس تقدیم میکنم که صحت این مسأله یعنی یک پزشک برای هر ده هزار نفر روشن شود (فرهاد پور - بچه درد ما میخورد؟) عرض میکنم، اما خواستم راجع به کمبود

پزشک بگویم همین حالا در کانادا در اتاوا کفرانسی است راجع به کمبود پزشک که خوشبختانه دیشب که مطالعه میکردم که در مجله تایم مربوط به چهار روز پیش یعنی بیستم سپتامبر ۱۹۷۱ ذکر شده است در بسیاری از کشورهای جهان کمبود پزشک وجود دارد. یک حقیقت تلخ راهم باید بگویم که در این کفرانس ذکر شده است با کمال تأسف هیچوقت جامعه بشریت نمیتواند کمبود پزشک را حل کند چرا؟ چون هر چه پزشک تربیت کند جمعیت از سوی دیگر افزایش پیدا می کند و دائم این فاصله باقی میماند و برای نمونه در این مجله ذکر شده که در ژاپن که یک کشور متمدن و غول صنعت است هنوز در ۲۵۰۰ شهر کوچک این کشور پزشک وجود ندارد عین مجله تایم را که این مطلب در صفحه ۵۴ ستون اول آن ذکر شده به جناب آقای رئیس تقدیم می کنم.

دکتر موسوی - ما میخواهیم داشته باشیم باند داشته باشیم؟

دکتر فروزین - مقصودم این است که در این کمبود ابرادی بردولت نیست که میگوئید پزشک نیست دولت توانسته است در ظرف چهار سال ۲۲۲۹ پزشک تربیت کند منتهی مملکت وسیع هست روستاها زیاد هست مگر تصور می کنید میتوان در هر روستا و هر شهر کوچک بیمارستان وجود آورد اگر میفرمائید قصوری وجود دارد من آمار را خدمتان تقدیم می کنم.

فرهاد پور - دوی درد را بفرمائید آمار فایده ندارد.

دکتر فروزین - عرض کردم. دوی درد را با کمال تأسف که در کفرانس بین المللی هم بحث شده گفته شد هیچوقت این کمبود پزشک را نمیتوان حل کرد این یک مسأله دنیایی است. یکی از نکات برجسته را باید عرض کنم اینکه مثلاً در سال ۴۲ سطح تقسیم پزشک در روستاها ۳ درصد بوده حالا رقم به ۲۲ درصد افزایش یافته است این راه چاره و مسلم در چهار سال آینده باز هم تقسیم سطح پزشک در روستاها بالا خواهد رفت.

دکتر صدر - اینها مربوط به سپاه بهداشت است

فرهاد پور - در خیابان جامی تابلوی دکترها بهم چسبیده است این چه حرفی است؟

دکتر فروزین - تعداد تختخوابها از ۲۱ هزار در سال ۴۲ به ۳۶ هزار در سال ۱۳۵۰ افزایش یافته.

دکتر موسوی - فقط یک تختخواب به هشترونده بدهید.

دکتر فروزین - و اما راجع به سپاه بهداشت: سپاه بهداشت توانسته است با کمک ۳۹۶ پایگاه ۱۴ هزار قریه را بپوشاند و به ۶ میلیون جمعیت ابرلن خدمات درمانی بدهد و تنها در سال ۱۳۴۹ سه میلیون بیمار باین پایگاهها مراجعه کرده اند ۲۰۰۰ حلقه فیلم بهداشتی برای روستائیان نمایش داده شده و ۴ هزار سخنرانی بهداشتی برای آنها انجام شده و مسلماً این سخنرانیها و این فیلمها میتواند در بالا بردن سطح معلومات روستائیان نقش عمده ای بعهده داشته باشد و کمکی به بالا رفتن سطح فکر و سلامت و بهداشت و حتی افزایش تولید در مملکت بکند در سال ۱۳۴۹ فقط ۱۷۰ میلیون بار علیه بیماریهای وبا آبله، حصه و سرخک در ممالک و اکسیناسیون بعمل آمده در این مورد هر وقت خواستید آمارش را خدمتان تقدیم می کنم مدارک را هر وقت خواستید من در اختیار شما میگذارم. اما راجع به انقلاب اداری توجه فرمودید که شاهنشاه در متن فرمایشات خودشان فرمودند این دو قسمت دارد یک قسمت مربوط به دولت و یک قسمت قسمت مربوط به مردم است قسمت مربوط به مردم نیاز به زمان دارد و نیاز به آموزش مردم دارد که بدانند به کجا آبیاناً بروند و بکدام اداره مراجعه کنند اما راجع به قسمت دولت کارهایی که مربوط بدولت بوده است انجام شده است و در برنامه دولت پیش بینی شده مجهز کردن هر چه بیشتر نیروی انسانی، اصلاح مقررات اداری، اجرای برنامه های آموزشی برای مدیران و رؤسای ادارات برای کارمندان در سطوح پائین تر و تفویض اختیارات به استانداران و انجمن های استان و شهرستان و انجمن های شهروند و جلوگیری از تمرکز امور در پایتخت و بالاخره بالاتر از همه کنترل کارمندان که بمردم خوب و درست و آسان خدمت نمی کنند از طریق چک لیست ها که مرتب کارهای آنها را مورد بررسی مخفیانه قرار میگیرد و وقتی کارمندی احساس کرد یک چشمی که او نمیتواند آن را ببیند ناظر کارهای او خواهد بود و با و نمره خواهد داد خوب کار خواهد کرد در این بحثی نیست برای اینکه بتواند بکار خودش ادامه بدهد مجبور است کار بکند. راجع به انقلاب آموزشی ایجاد ۱۶۰ شورای آموزشی در کشور، افزایش دانش آموزان به ۷۰۰۰۰ نفر، قدم ارزنده ای است دپروز در مصاحبه مطبوعاتی وزیر آموزش و پرورش شنیدیم که ۲۰۰ هزار دانش آموز جدید وارد مدارس شده اند تعداد سپاهیان انقلاب تا ۶۶ هزار نفر بالا رفته است تعداد دانشجویان از ۲۴ هزار نفر به ۷۶ هزار نفر افزایش پیدا کرده مؤسسات عالی آموزش در هفت سال گذشته از ۲۸ به ۹۹ مؤسسه آموزش عالی ترقی پیدا کرده که پنجاه درصد آنها مدارک لیسانس و بالاتر از لیسانس میدهند و ایجاد یک دانشگاه جدید و ۳۰ دانشگاه و تعداد آموزشگاههای پرستاری کشور در هفت سال گذشته سه برابر شده یک کار اساسی دیگر عبارتست از ایجاد ۱۹ انستیتو تکنولوژی که قبل از آن وجود نداشت و این ۱۹ انستیتو تکنولوژی فارغ التحصیلانش خواهند توانست در صنعت تحول بوجود بیاورند علاوه بر آن دولت بتعدادی از دانشجویان مستعد در خارج از کشور کمک کرده و وسایل آمدن آنها را در ایام تابستان بمملکت فراهم نموده و بایجاد انقلاب سریع و پیشرفت سریع انقلاب پرشکوه ایران کمک کرده و آنها را به قسمتهای مختلف برده اند و بآنها نشان داده اند که به بینند مملکت تاجه حد با سرعت شگفت آوری بسوی دروازه تمدن پیش میرود این کارهای عملی است خیال نکنید فقط تبلیغات برایشان انجام میشود باید عرض کنم همراه باین کارها در قسمت انقلاب آموزشی وسائلی ایجاد شده همین جناب آقای هویدا که رئیس هیئت امنای دانشگاه تهران هستند در ۱۷ شهریور ماه امسال تصمیماتی که دانشگاه تهران گرفت انقلابی بوده ۵۰۰ نفر دانشجوی دانشگاه بورس و وام خواهد داد یعنی یک چهارم تمام دانشجویان یک آمار بیمن نشان بدهید در تمام دنیا که کل دانشجویان بتوانند از بورس و وام استفاده کنند رئیس دانشگاه هفته ای دو روز و معاونانشان هفته ای سه روز و نیم با دانشجویان صحبت خواهند کرد و درها بروی دانشجویان بسته نخواهد بود ایجاد وسایل ورزش، زمینهای ورزشی رستوران ارزان قیمت، تهیه کتاب با قیمتهای بسیار مناسب

از کارهای بسیار جالبی است که در قسمت انقلاب آموزشی انجام شده است جناب آقای هويدامن بعنوان يك نماينده ملت از تهیه این برنامه روشن و جامع به شما تبریک عرض میکنم و از خداوند بزرگ صادقانه می‌خواهم که به شما مدد کند که این برنامه را طبق منویات رهبر خردمند انقلاب سفید ایران بانجام برسانید و دعای خیر من بدرقه راه شما خواهد بود (احسنت-احسنت).

رئیس - آقای احتشامی بفرمائید.

احتشامی - ریاست معظم ، نمایندگان محترم ، امروز اول مهرماه است و روزی بسیار مقدس است زیرا یکی از بزرگترین و درخشانترین برنامه سازنده و خلاقه شاهنشاه بنفودالیم ، ۲۵ قرن بردگی میلیونها کشاورز آزاده و پاك ایران پایان می‌بخشد و بسیار مبارک است که بآبرگزاری مراسم باشکوه جشن بنیان‌گذاری ۲۵۰۰ ساله شاهنشاهی ایران تقارن پیدا میکند من این تحول و تکامل غرورآمیز و افتخار انگیز را که در اثر اجرای انقلاب سفید شاه و مردم نصیب ملت شریف ایران گردیده نمونه بزرگترین واقعه در تاریخ سیاسی و اجتماعی ایران دانسته و این توفیق عظیم را که در پناه ابتکار و نظارت مستقیم رهبر عالیقدر مان نصب ملت ایران گردیده از صمیم قلب به پیشگاه مبارک شاهنشاه آریا مهر و میلیونها دهقان

آزاد ایران تبریک عرض مینمایم (احسنت - احسنت) و مراتب سپاس حزب مردم را به محضر خدمتگزارانی که با فداکاری و صداقت و صمیمیت و از خود گذشتگی این طرح بزرگ و درخشان را که برای همیشه در تاریخ سیاسی ایران جاویدان خواهد ماند بمرحله اجرا در آورده‌اند تقدیم میدارم (احسنت) و اینک قبل از اینکه بیعت برنامه دولت پیردازم بیکی از مواعظ حکیمانه شاهنشاه که وظیفه اقلیت و اکثریت را در مجلس روشن ساخته استناد میجویم رهبر عالیقدرمان در مصاحبه‌ای که در تیرماه گذشته بانماینده مجله آفریقایی جوان فرمودند در پاسخ سؤالی که پیرامون فعالیت حزب مردم بعمل آمد تصریح کردند : «موضوع بر سر تعداد نمایندگان نیست زیرا سه نفر می‌تواند باندازه ۵۰ نفر سروصدا راه بیندازند ، مقصود من سروصدا راه انداختن و انتقاد

کردن است . يك جناح مخالف و سالم و درستکار و که مسلماً همه افراد حزب مردم از آنها هستند (خنده نمایندگان) باید هر چه که می‌خواهد بگوید ، اگر آنها حرفهای احمقانه‌ای بزنند در نظر رأی دهندگان خویش مسخره جلوه خواهند کرد . اگر انتقاد آنها بر اساس حقایق باشد دولت را مجبور خواهد کرد که صحت این انتقادهای را قبول کند (صحیح است) يك جناح مخالف صحیح بهر ایرانی درستکار و روشن بین اجازه خواهند داد نظریه خود را ابراز دارد . آنوقت مباحثه‌ای که درمی‌گیرد بمنزله يك سوپاپ ایمنی خواهد بود و آنهایی که در رأس حکومت هستند خواهند توانست کشور را بطور شایسته‌ای اداره کنند... نمایندگان محترمی که در صف حزب دولتی نشسته‌اید وعده‌ای از شما متأسفانه در جلسه قبل باگفتار و کرداری که در شان يك نماینده عصر انقلاب نیست بناطق حزب اقلیت ایرانیان اجازه ندادند که سخنانش را بگوید و وظیفه ملی خود را در نقش اقلیت انجام دهد (مهمه نمایندگان).

دکتر الموتی - نماینده حزب ایرانیان طبق آئین‌نامه يك ساعت وقت داشت یکساعت و ده دقیقه صحبت کرد و حرفهایش را گفت کلمات رکیک هم گفت اگر جنابعالی از کلمات رکیک دفاع میکنید آن را بفرمائید .

احتشامی - این کلام حکیمانه را برای شما نقل کردم که اگر خدای نخواستہ تحت تأثیر احساسات کاذب و وظیفه اکثریت عددی را فراموش فرموده‌اید .

عباس میرزائی - شما منطق ندارید سفسطه میکنید .
احتشامی - بوظیفه اصلی و حقیقی خود پی ببرید ... زیرا این تب و تاب و التهاب شما در عنوان نشدن حقایق معرف آن است که از شنیدن انتقاد بیم دارید (عده‌ای از نمایندگان - ابدأ) و با وکیل مدافع افراد لغزش کار شده‌اید (مهمه نمایندگان).

کاظم مسعودی - نماینده اقلیت قبل از شما صحبت کرد خیلی هم متین صحبت کرد و همه گوش کردیم .

رئیس - آقایان اجازه بفرمائید صحبتشان را بکنند .

احتشامی - خوب بخاطر دارم که دوست عزیزم آقای نجفقلی پسران این بیانات حکیمانه را در صفحه اول روزنامه ندای ایران نوین با حروف درشت چاپ کرده بود که نمایندگان محترم دوره بیست و سوم آنرا بخاطر بسیارند و خیلی متأسفم بعضی از شما که همواره بعنوان پاسدار انقلاب بخود می‌بالیدیا روزنامه حزبی خود را نمیخوانید یا این راهنماییهای حکیمانه را که لازمه هر حکومت دمکراسی است فراموش کرده‌اید. در هر دو حال موجب کمال تأسف است در هر جامعه آزاد جهان و در هر مجلس پیشرفته همواره نقش اکثریت دوستی متانت در قبال اقلیت است در هیچ پارلمانی دیده نشده که حزب حاکم با اقلیت بتازد و مانع از سخنرانی او بشود (مهمه نمایندگان).

عده‌ای از نمایندگان - این حرفها درست نیست .

احتشامی - بنده عرایضم را میکنم اگر اصولی است قبول بکنید اگر نیست بفرمائید با کمال صمیمیت قبول میکنم ماکه باهم جنگ نداریم .

رئیس - بنده از نمایندگان اکثریت خواهش میکنم در موقعی که نماینده اقلیت صحبت میکند سکوت بفرمائید بعد بیایند جواب بدهند (احسنت - احسنت)

کاظم مسعودی - توهین میکنید .

احتشامی - بنده کی توهین کردم؟ بیانات شاهنشاه

را خواندم اصولاً آزادی قلم و آزادی بیان در کشور ما همیشه خاطر نشان شده و خوشبختانه جناب آقای نخست وزیر که در رأس دفتر سیاسی حزب شما قرار گرفته و مرشد شماست در مصاحبه چند روز اخیر خود با خبرنگار کیهان انگلیسی باین وظیفه اقلیت با صراحت و واقع بینی تکیه فرموده‌اند . در این صورت نمیدانم شرمساری برای من است و یا برای افرادی که از انضباط حزبی سرپیچی میکنند خدا میداند شاید هم از دوراندیشی از هم اکنون نقش اقلیت را تمرین میفرمائید . اینک از این مقوله میگفتم و به نکته‌ای دیگر میردازم . برای من جای بسی خوشوقتی است که اکنون در عداد هم‌مسلمانان عزیزم در حزب مردم از پشت این تریبون مقدس سخن بگویم و با ثبات و استقامت سیاسی بهم‌مسلمانان قدیم جاه‌طلبان نشان دادم که با پایداری و حفظ پرنسپ میتوان بهدفعهای سیاسی رسید و با افراد جاه طلبی که برای ارضاء و اقتناع

خواسته‌های خود بهمه چیز و بهمه کس پشت‌پازده و حزب و باران وهم گلمان قدیمی را نادیده گرفته و حتی تخطئه میکنند درس پایداری بدهم . آنوقت آری ما علیرغم عناد و لجاج دبیرکل سابق حزب حاکم که متأسفانه ایدئولوژی را از فیزیولوژی باز نمی‌شناخت و از نظر درایت سیاسی از حد متوسط هم کمتر بود ، امروز در سنگر حزب دلخواهم در مجلس که خدمتگزار شاه و مردم است جای گرفته‌ام و باین هم بستگی افتخار میکنم .

قراچورلو - شما سه تا حزب عوض کرده‌اید .

احتشامی - آقایان حزب قوام السلطنه نیست حزب آقای هويدا است اکنون در دنبال این نکته بوظیفه دیگری که رسماً و موکداً بحزب مردم محول گردیده اشاره میکنم همه میدانید رهبر عالیقدرمان در مراسم شرفیابی در تاریخ ۲۸ اردیبهشت ۱۳۵۰-۵۶۸۱ نفر نمایندگان برگزیده حزب مردم با کمال صراحت فرمودند :

«بجوقت نمی‌شود در یک جامعه تمام مردم يك سلیقه یا يك رأی و يك فکر داشته باشند وقتی با وجودیکه تمام طبقات ایرانی در پشت سر این مواد دوازده گانه صف بسته‌اند ولی در اجرای این اصول میتوانند احیاناً باهم اختلاف سلیقه داشته باشند . پس لازمه حکومت مشروطه و دمکراسی حقیقی این است که آن دسته‌ایکه سرکار نیست بهمان اندازه با اصول مملکتی و بخصوص اصول انقلاب ایران مؤمن و معتقد باشد با حفظ صد درصد صداقت با اصول و بمملکت بتواند از کارها و جریانها و نقائصی و معایبی که بنظرش میرسد انتقاد کند و آنها را بازگو نماید تا اگر دستگاه مسئولی که سرکار است جوابی داشته باشد بدهد . و اگر هم جوابی ندارد در صد رفق معایب بکمک مخالفین خودش ولی مخالفین صدیق مملکت که مسلم حزب مردم از همان‌ها است برآید يك قسمت از کاری که وظیفه شما و وظیفه هر اقلیتی است همین کار است که خود من شبانه‌روز انجام میدهم کار من انعکاس عینی ایراد و خواستن و مرتفع شدن این ایراد است.»

حال دوستان بزرگوار و نمایندگان محترم من باستناد این امریه صریح از ریاست محترم مجلس و نمایندگان بزرگوار اجازه می‌خواهم در زمینه برنامه دولت

نظرات انتقادی خود را بیان کنم فقط تمنی دارم اگر نسبت به بیاناتم نظری و ایرادی داشتید تأمل بفرمائید و بعداً بموقع خود به پاسخ گوئی بپردازید همچنین از نمایندگان محترم جراید و رادیو که بهمه آنان از صمیم قلب ارادت دارم و خود را در زمره آنان میدانم تقاضا میکنم باتوجه باینکه از نظر صفحات و تحمیلات نافرینی در محدودیت هستند.

کاظم مسعودی - این حرف دزست نیست.

احتشامی - نمیتوانند کلیه مطالب را آنطور که میخواهند منعکس فرمایند اگرخواستند جملاتی از بیانات حقیر مرقوم دارند سعی نمایند که تحریف نشود این استدعای من است و اما در مورد برنامه دولت : این نسخه بسیار نفیس که با کاغذ اعلا و انشای بسیار رسا و با فصاحت و بلاغت هر چه تمامتر در صدویازده صفحه طبع و نشر یافته از قضا و اتفاقاً نمونه ای کامل است که در انسجام کلام و روانی و فصاحت نمونه است (آقای دکتر دادفر توجه فرمائید) من بعکس شما آنرا تماشا را خواندم این مجموعه بر اساس اصول دوازده گانه انقلاب مبتنی و استوار است نشریه ایست کامل و ارزنده و چون حزب مردم تنها حزب سیاسی در ایران بود که در تصویب ملی شرکت کرد علیهذا مانند همیشه پشتیبان و مؤید انقلاب مقدس سفید ایران است و من شخصاً از توجه تبیین اصول انقلاب که در این مجموعه بعمل آمده حظ وافری بردم و استفاده کامل نمودم و باصراحت هر چه تمامتر می گویم در گذشته در هیچ نشریه ای در ایران که پیرامون نتایج و اهمیت و ارکان انقلاب سفید ایران قلم فرسایی نموده اند بیانی باین رسائی و کاملی ندیده ام وای کاش درس آموزنده ای باشد برای ارباب مطبوعات مخصوصاً جراید وابسته بحزب حاکم که از آن سرمشق بگیرند ولی از ذکر این نکته ناگزیرم که اگر سخنی هست بر سر اجرای آن است حرف ما اینست که حزب حاکم باتوجه بکارها و برنامه هائیکه در راه تحقق انقلاب ایران انجام داده با امکانات تام و تمامی که داشته متأسفانه رضایت کامل مردم این کشور را که همه و همه پشتیبان انقلاب سفید ایران میباشند جلب ننموده است همه ما میدانیم که اصول دوازده گانه انقلاب اصیل ما که در راه تعمیم عدالت اجتماعی و مبارزه

بافتر و جهل و محو فتوالتی و ترفیه و نیکو داشت اکثریت مردم ایران تدوین یافته ملهم از دین مبین اسلام است که همواره بیرون خود را بسوی فضیلت انسانی و ملکات فاضله هدایت کرده است ولی آیا میتوانی بگوئید در اجرای تعالیم اسلامی همه مسلمانان با اعتقاد و سلامت نفس و بدون حب جاه و لغزش رفتار میکنند قرآن کریم که در فصاحت و بلاغت معجزه است و افراد بشمار میهند که با فرا گرفتن علم تجوید و صرف و نحو کتاب آسمانی ما را بسا نهایت استادی قرائت میکنند و ترجمه و تفسیر مینمایند ولی آیا اعمالشان با آن مواعظ اسلامی تطبیق میکند آقای عباس میرزائی که بسیار ظاهر الصلاح هستند شما بهتر از من افرادی را میشناسید که کلیه ظواهر مسلمانی را حفظ میکنند ولی از هیچگونه ریاء و تزویز و حق شکنی ایبندارند. در مورد اجرای منشور انقلاب ایران همین روزه صادق است برنامه تنظیم شده از هر جهت مقبول و مطبوع و قابل تقدیر است زیرا از مبانی انقلاب سرچشمه گرفته ولی بحث بر سر اجرا کنندگان آنست، البته در دولت شما فرد خدمتگزاری نیز وجود دارد که در اجرای اصل اول انقلاب خدماتش آنقدر ارزنده است که رهبر عالیقدر انجام آن برنامه را مهمترین واقعه زندگی سیاسی خود میدانند هر کدام از وزیران باین مرحله رسیدند من بآنها نیز تبریک میگویم و بسا درین افراد جدیدی که در دولت آمده اند چهره هائی دیده میشوند که موجب کمال امیدواریت و من نمیدانم جناب عالی که آنقدر حسن تشخیص دارید چرا گاهی افرادی را در دولت خود میآورید که بسال شما شوند تا آنجا که گذشته از آنکه خودش را کنار میگذازند وزارتخانه او را نیز از لیست وزارتخانه های رسمی خارج میکنند علیهذا این ناهماهنگی در افراد دولت یعنی مجریان اصول انقلاب که غث و سمین و گوهر و خرف در کنار هم جای میگیرند موجب میشود که نقاط ضعفی بدست آید که در نتیجه ما افراد حزب مردم در مقام انتقاد از آن بر آئیم. بطور قطع بخاطر دایره که هنگامیکه دولت جدید را به پیشگاه شاهنشاه معرفی نمودید. شاهنشاه با صراحت فرمودند و در خطابه گذشته معایب را هم بطور کلی گفتیم، البته

هیچ جامعه ای بدون نقص نیست ولی در هر حال معایب را هم کمتر از آنچه هست گفتیم برای اینکه لازم بود جزئیات آن را در محل و در محفل دیگر گفت و آن محل و محفل دولت است و سپس در طی بیانات بسیار مؤکد و آموزنده اشاراتی هم به مطبوعات فرمودند که اکنون اجازه میخواهم از این دید با شما سخن بگویم. یکی از روزنامه ها نوشته بود که يك كارخانه ذوب آهن يك ميليون تنی در جنوب ایران دارد ایجاد میشود ذوب سنگ آهن در دست دولت است. ذوب آهن با آهن قراضه مطلب دیگری است که ذوب آهن با سنگ معدن مطلب دیگر. تعجب ما این است که بعد از اینکه بارها فلسفه انقلاب ایران را تذکر دادیم و تشریح کردیم باز روزنامه ها این اشتباه را میکنند و چنین خبر مضحکی را منتشر میسازند.

کاظم مسعودی - این از جمله روزنامه هائی است

که مثل شما سردبیرش هستند.

احتشامی - معلوم میشود کارها را سرسری میگیرند و فقط میخواهند صفحات روزنامه خود را پر کنند و بفروش برسانند مقصود این است که نویسندگان مطبوعات در آینده از برجسته ترین افراد مملکت و افرادی دنیادیده باشند دنیا دیده باشند تفسیرش معلوم است یعنی مطالعه کنند توی عمق بروند، و (الادوست عزیز آقای انوشیروانی هر سال میروند لندن) و مسائل را با علم و آگاهی مطرح کنند نه مثل متفدین هنری ایران که تصور میکنند کربتیک یعنی بدگوئی و سپس در جای دیگر میفرمایند، این کار وزارت اطلاعات است که مردم را با وظایف خودشان آشنا کنند.

از اینجا در برنامه صحبت دارم، جناب آقای نخست وزیر من با اجازه تان درباره همین اوامر عریضی دارم. بنده که از شهریور ۳۲۰ افتخار داشته ام نخست از راه خبرنگاری و سپس با عنوان سردبیری و نویسندگی با مطبوعات سروکار داشته باشم و خواه و ناخواه با وزارت اطلاعات تماس های مداوم گرفته ام با صراحت عرض میکنم غیر از زمان آقای معینیان که بنیان گزار وزارت اطلاعات است و خدمات برجسته و ارزنده اش در راه خدمت شاه و مردم هیچگاه از یاد نمیرود و فردیست پاک و وطن پرست که از فضایل انسانی بحد کمال برخوردار است، هیچگاه وزارت اطلاعات نتوانسته نقش

اساسی و سازنده خود را که ارشاد است ایضا کند و در نتیجه مطبوعات ایران نیز باید تحت حمایت و سرپرستی و ارشاد این وزارتخانه که باید بصورت يك وزارتخانه خلاقه انجام وظیفه کند نضج و رشد بگیرند. در حال ركوند و سكون و حتی انحطاط باقی مانده اند.

دکتر الموتی - مطبوعات آزادند.

احتشامی - و اما راجع به نقش مطبوعات و وظیفه وزارت اطلاعات این دفعه اول نیست که شاهنشاه اظهار عدم رضایت میفرمایند شهبانوی بزرگوار و انسان دوست ما نیز در تاریخ چهارشنبه هشتم مرداد ماه ۱۳۴۸ بیاناتی در این زمینه ایراد فرمودند که در همان تاریخ در روزنامه اطلاعات چاپ شده است فرمودند « اخیراً اتفاق جالبی افتاد بدین معنی که من ببازدید مکانی رفته بودم در آنجا کسی بمن گفت: این عده زندگیشان خیلی بهتر شده بدلیل اینکه شما کمک کردید و بعد اضافه کرد، بدون تظاهر میگویم، و این گفته خیلی جالب بود و من از آن متیرسیدم که دوباره همه این صحبت ها تکرار شود با اضافه کردن جمله بدون تظاهر بمن گفته شد، مردم میگویند وزارت اطلاعات باید جلوی اینکار را بگیرد چون میتواند در این تغییر روش کاملاً مؤثر باشد و جلب جواب دادم: فکر این کار را کرده ام و به وزارت اطلاعات هم گفته ام و کم کم اجرا میکنند. واقعاً این ناراحت کننده است که مردم اینگونه فکر کنند، که در پیامها و نطقها باید صدارت اسم ما ذکر شود و یا هر لحظه باید دست بزنند، من بارها اشخاص مختلف را از این کار بر حذر داشته ام و بوزارت اطلاعات نیز چندین بار گفته ام که مراقب باشد بعضی وقتها تبلیغات ما، آن تبلیغاتی که باید داشته باشیم نیست، مثلاً پلی ساخته میشود و بجای اینکه عکس پل را ببیند از ند و مردم به بینند که پل ساخته شده است بی جهت شاخ و برگ می دهند. یا من اگر روزی به بیمارستانی رفتم و دستی سر و روی کودکی کشیدم زیر عکس می نویسند به بینند ما چه شهبانوی مهربان و فداکاری داریم. این کار چه لزومی دارد خود خوانند میتواند در مورد این عکس قضاوت کند. و اما درباره مطبوعات چنین میفرمایند « میدانید کاری در روزنامه ها میکنند که

وضع بازخرابتر میشود مثلاً یکی از روزنامه‌ها مطالبی راجع بولیعهد نوشت یا عنوانی کرد که فرحناز ستاره جشن بود ولیعهد رهبر ارکستر بود. ولیعهد که روزنامه‌ها میخواند بمن گفت چرا ای خود نوشته‌اند؟ من که رهبر ارکستر نبودم این روزنامه طوری صحه آرای کرده بود که گوئی ما این جشن را برپا کرده‌ایم بخاطر اینکه تمام نقش‌های اول را این بچه‌ها داشته باشند در صورتیکه اینطور نبود جالب توجه است که بچه‌ها هم وقتی وضع را خودشان می‌بینند با تعجب سؤال میکنند و میگویند چرا اینطوری نوشته‌اند، همکاران عزیز مطبوعاتی از این رسالت‌روی آرایش‌تر و صمیمانه‌تر راهنمایی و اندرزی می‌خواهید؟ چرا اینطور مینویسید.

سعودی - همکاران شما مینویسند.

احتشامی - ماکه همکاری نداریم دوتا و نصفی روزنامه‌نگار هستیم البته حزب مردم که همواره با احترام هر چه تمام‌تر باین مواضع و نصایح مینگرد آنرا دستور العمل خود قرار میدهد برای اینکه وظیفه خود را در مجلس شورای ملی در این زمینه نیز انجام داده باشد در جای خود باظهار نظر پرداخته است باین معنی که هم مسلک صاحب نظرم آقای فرهادپور در دوره تقنینیه گذشته هنگامیکه لایحه تشکیل سازمان رادیو تلویزیون ملی ایران در مجلس مطرح بود در طی بیانات مستدلی گفت: بنظر من آنچه در پیشبرد این انقلاب بزرگ اهمیت دارد روحیه مردم است و قبل از هر چیز باید بتجهیز روحیه ملی توجه کرد. ببینیم در این راه چه کرده‌ایم. بنده اولاً و سائلاً روابط جمعی را تنها رادیو و تلویزیون نمیدانم بلکه هنوز هم که هنوز است مطبوعات را مهمترین عامل در تجهیز روحیه ملی می‌شناسم. باید اعتراف کرد که نتوانسته‌ایم آنطور که شاید و باید آنچه در مملکت مایگنزد بمردم ایران و بایرانیان خارج از کشور و بمردم خارج نشان بدهیم و توجه کنیم که مادر کشورمان از مترقی‌ترین قوانین کار برای طبقه کارگر شرافتمند برخورداریم مادر کشورمان از پیشرفته‌ترین قوانین برای حمایت از طبقه کثیر کشاورز برخورداریم مادر کشورمان از صلح و بردوستی و فضیلت انسانی حمایت میکنیم و بر نامه‌های پیشوای بزرگ ما از محدوده

وطن عزیزمان خارج شده و جنبه جهانی یافته است. آری دوستان محترم نمایندگان حزب حاکم، از این بهتر میتوان وظیفه وزارت اطلاعات را توجیه کرد؟! ولی شما چه کردید آنقدر شما و دولت حزبی شما دست روی دست گذاشتید تا آنجا که رهبر مانا گزیر شدند در شرفیابی هیئت محترم دولت با کمال صراحت انگشت روی نقاط ضعف بگذارند. من متأسفم در برنامه دولت نسبت باین وظیفه بزرگ و خطیر که هم جنبه سازندگی دارد و هم جنبه خلاقه توجه نشده است. من با کمال صراحت باید بعرض نمایندگان محترم برسانم که با کمال تأسف در گذشته وزارت اطلاعات نقش ارشاد و رهبری خود را به نحو شایسته‌ای که هم‌آهنگ با انقلاب عظیم ایران باشد انجام نداده است. بهترین دلیل شاید بی‌اطلاعی و بی‌خبری دانشجویان و ایرانیان مقیم خارج از کشور است که متأسفانه مطلقاً در جریان برنامه‌های بزرگ و مبتکرانه‌ای که در این سرزمین جامه عمل پوشیده نیستند (کاظم مسعودی - این چه حرفی است می‌زنید همه در جریان هستند و روزنامه فرستاده میشود) و با کمال تأسف باید اضافه کنم چون درباره انقلاب ایران اطلاعات کافی و وافی ندارند نمی‌توانند در مقام مقابله با مخالفان مملکت برآیند و اگر خیلی ساده دل باشند تسلیم نظرات شوم و خائسان برانداز آنان میشوند چرا راه دور برویم هنوز دهقانان ایران که از عالیترین موهبت انسانی برخوردار شده‌اند بطور کامل نمیدانند به چه نعمتی دست یافته‌اند (همهمه نمایندگان) (عده‌ای از نمایندگان - خوب میدانند) و باید اضافه کنم که وزارت تعاون و امور روستاها با قاطعیت تمام وظیفه خود را در اجرای این برنامه بزرگ انجام داده و اکنون نیز با کمال علاقه به سازندگی روستاهای ایران مداومت میدهد ولی ارشاد آنان که دیگر بعهده این وزارتخانه نیست وزارت اطلاعات برای همین منظور بوجود آمده است من خوشبختانه در پنج سال اخیر توفیق یافتم از قسمت اعظم کشورهای خاور نزدیک و خاور میانه و خاور دور دیدن کنم شما آیا میدانید که در کشور همسایگان دیوار بدیوار شما یعنی ترکیه عراق پاکستان افغانستان و کمی آنطرف‌تر هندوستان با سوریه و

لبنان هنوز دهقانان بصورت برده مانند سالهای قبل از انقلاب ایران بسر میبرند چرا این مطالب را با ذکر نمونه‌ها و عکس‌ها و دعوت دهقانان این مناطق بایران و اعزام دهقانان باین نقاط اهمیت و عظمت کار خلاقه اصلاحات ارضی را برای کشاورزان توجیه نمیکنید در کشور فیلیپین، تایلند، اندونزی هنوز سرنوشت اکثریت مردم آن که طبقه دهقان را تشکیل میدهند در دست فئودالها و مالکان بزرگ است که در مجلسین شورا و سنا جلوس کرده‌اند علیرغم خواست اولیای این کشورها حاضر نیستند این اصول انسانی را که در کشور ما تحقق یافته پذیرند این مطالب برای دهقانان جنبه آموزشی و حیاتی دارد تا قدر این نعمتی را که بایشان ارزانی شده باز شناسند.

قراچورلو - درباره برنامه دولت صحبت کنید.

رئیس - از همکاران اکثریت خواهش میکنم سکوت را رعایت کنند و بگذارند ناطق صحبتش را ادامه دهد.

احتشامی - و اما درباره مطبوعات بغیر از دوروزنامه بزرگ عصر که سازمانهای کاملی دارند و مجلات سیاسی باید با کمال صراحت بگویم که سایر روزنامه‌های بومیه صبح هنوز به مرحله رشد نرسیده‌اند البته باید يك روزنامه غیر حزبی را تا حد کمی استثناء کنم و صرف نظر از نویسندگان حرفه‌ای که اعصاب و نتیجه مطالعات خود را چه از راه ترجمه و چه از راه نویسندگی در اختیار ارباب مطبوعات میگذارند و متأسفانه عده آنان نیز قلیل است اصولاً بعضی از ارباب جراید صلاحیت اداره روزنامه خود را نیز ندارند میدانید علت عقب ماندگی مطبوعات چیست؟ این راهی است که وزارت اطلاعات پیش پای آنان گذاشته است هنگامی که نشریه‌ای محکوم باشد در قبال کمکی که از دولت میگیرد بنده حلقه بگوش باشد کار از این بهتر نمیشود این مدیر محترم برای اینکه سهمیه ماهانه خود را از میزانی که دریافت میکند افزایش دهد کاسه گرم‌تر از آتش میشود چنانچه نمونه‌های آن را همه روز در روزنامه‌های وابسته به حزب حاکم مبینید فلان مدیر روزنامه قبل از اینکه ناطقین اقلیت در مجلس سخن بگویند آنان را هوجی

میخواند و با تعبیرات مسخره‌ای جعل میکند که روح کریم پور شیرازی را شاد مینماید در هفته‌های اخیر که دبیر کل حزب ما مطالبی انتقاد آمیز و اصولی از تلویزیون و رادیو ایراد کرد و در مطبوعات بیطرف نیز منعکس گردید جراید وابسته به حزب دولتی بجای اینکه منصفانه جوابگوی آن انتقادات اصولی باشند روبه‌ای را دنبال نمودند که متأسفانه در جلسه قبل نمایندگان حزب حاکم انجام دادند وزارت اطلاعات با گویوتینی که در دست دارد حتی روزنامه‌های بیطرف را هم از انتشار مطالب مخالفان اصولی دولت، باز میدارد و هنگام ضرورت برای آنان مقالات دیکته شده علیه حزب مردم میفرستد و اگر چاپ نکنند آنها را با اصطلاح معروف نقره داغ میکنند چنانکه اخیراً نیز کردند. (همهمه نمایندگان).

کاظم مسعودی - چرا تخطئه میکنید این درست نیست چرا توهین میکنید.

احتشامی - این رویه درست مخالف آزادی قلم و آزادی بیانی است که در يك جامعه دموکراسی باید حکمفرما باشد مثل اینکه کارگردانان وزارت اطلاعات باین نکته توجه ندارند یکی از جراید وابسته به حزب شما وقتی اخیراً بجعل خبر پرداخته و نوشته بود چون بیانات دبیر کل حزب مردم مطبوع طبع بعضی از همکاران ایشان نبود.

رئیس - آقای احتشامی راجع به برنامه دولت صحبت کنید اگر با مطبوعات جنگ دارید مطلب دیگری است مطبوعات آزادند (صحیح است).

احتشامی - میگویند پروفور عدل استعفا کرد و این نشانه دودستگی در حزب مردم است. باید باین مرد خدمتگزار حزب حاکم گفت اگر خلاف انفاقی پیش بیاید ظاهر آجای آن در حزب حاکم است که از امکانات وسیعی برخوردار است و مناصب و مشاغل متعدد در آستین دارد و برای تصاحب آن بین هم مسلکان گرامی نفاق و دو دستی بوجود می‌آورد والا در حزب مردم که افراد آن در اثر تعقیب شما در مقامی غیر از مشاغل اصلی و ذوقی خود جای گرفته و عاطل و باطل مانده‌اند در مقابلشان ضیاع و عقاری نیست که تا بر سر آن اختلاف صورت گیرد.

آقای نخست وزیر من برای توجه و محبت خاصی که بخبرنگاران و نویسندگان دارید و در موقع بیماری و ناراحتی بدرد دل آنان میرسید و حتی خبرنگاران و نویسندگان بیمار را برای معالجه باروبا اعزام میدارید از صمیم قلب از شما تشکر میکنم ولی بعرضتان میرسانم یک روز صبح چند دقیقه از وقت خود را بمطالعه جراید صبح که اکثرآ وابسته بحزب شما هستند مطالعه بفرمائید تا صدق عرایضم روشن شود، پس اگر شاهنشاه که همواره جراید را از نظر میگذرانند امر به اخبار را صادر میفرمایند از این نظر است که رشد مطبوعات را منطبق با پیشرفت‌ها و روش سیاسی و اقتصادی و انقلاب همه جانبه مملکت نمی بینند. آقای رهنمایند که بشما پدیر بزرگوارتان ارادت دارم و وظیفه شما در شغل جدید از همه وزیران سنگین تر است زیرا تمام پیشرفت‌ها و ترقیات اعجاب انگیزی که در ایران صورت گرفته شما باید باروبه ای اصولی و حساب شده در ایران و جهان منعکس کنید و به یقین بدانید با این افزار کار هائی که دور شما را گرفته اند بسرمزول مقصود نمیرسید. اماد باره تلویزیون بحث دیگری است و خوشبختانه سازمان آن بیطرف و سالم باقی مانده و بسا رویه مطلوبی که در پیش گرفته بصورت یک دستگاه هدایت کننده صدیق و خدمتگزار در آمده است (کاظم مسعودی - ایوالله، ایوالله درست را خوب بلدی) و باید آنرا تقویت نمود و توسعه داد تا پیش از پیش در وظایف ارشاد کننده ای که بمعهده دارد توفیق یابد جناب آقای نخست وزیر اجازه بدهید این نکته را هم بگویم و باین بحث خاتمه دهم، با کمال تأسف روح همکاری با مطبوعات در تمام وزیران شماتیک نسبت حاکم نموده است. فی المثل وزارتخانه ای را که قبل از انتخاب نمایندگی بعنوان مشاور با وزیر آن همکاری داشتم نام میرم چون وزیر این وزارتخانه میدانست که با ارباب جراید دوستی دارم از من خواست که در مقام مشاور و واسطه ایشان و مطبوعات قرار بگیرم ولی آقای دکتر الموتی دوست محترم میدانید ایشان در قبایل پیشنهادات اصولی و منطقی من در پیرامون همکاری با مطبوعات و نویسندگان چه کرد؟! او با کمال صراحت بمن نوشت که بجراید باج نمیدهم.

بکنفر از نمایندگان - جناب عالی و امثال شما باج خواسته اید.

احتشامی - جناب آقای نخست وزیر، اماد مورد پرنسب سیاسی که در اول عرایضم بدان اشاره کردم از آن نظر که حزب حاکم گرفتار ناسپاسی جدید الولاده های خود نشود پیشنهاد میکنم برای اینگونه افراد گریز پای شناسنامه سیاسی تهیه فرمائید تا هویتشان در حزب شما مسلم گردد و الا بیم آن دارم هر وقت که مصالحشان اقتضا کرد از حزب شما بحزب نوپای دیگری روی آورند جناب آقای نخست وزیر اکنون از طرف فراکسیون پارلمانی حزب مردم وظیفه دارم که با کمال سربلندی اعلام دارم که آن قسمت از برنامه دولت که مربوط بسیاست مستقل ملی و سیاست دفاعی کشور و حفظ منافع ایران در خلیج فارس است حزب مردم مانند همیشه مؤید و پشتیبان صادق و صمیمی شماست و توفیق کامل دولت را در این زمینه تحت رهبری وارشاد شاهنشاه آرزو میکند اینک از فرصت استفاده میکنم و در جواب مخالفان حزب مردم که از ما انتقاد سازنده میخوانند طرح قانونی که بمنظور بهبود وضع مطبوعات ایران در مورد توزیع آگهیها تنظیم شده، برای بررسی تقدیم ریاست معظم مجلس مینمایم. (در این موقع طرحی تقدیم کردند).

۴ - تصویب صورت جلسه

رئیس - راجع بصورت جلسه دفعه گذشته نظری نیست؟ (اظهاری نشد) صورت جلسه تصویب میشود.

۵ - ادامه مذاکره و تصویب برنامه و ابراز اعتماد بدولت آقای امیرعباس هویدا

رئیس - آقای دکتر متین تشریف بیاورید.

دکتر متین - جناب آقای رئیس نمایندگان محترم، رب اشرح لی صدری و سیرلی امری واحلل عقده من لسانی یفقهوا قولی. عربی بنده یک کمی ضعیف است فقط می خواستم عرض کنم هیچ جوابی بالاتر و دساتر از این آیه شریفه برای مطالبی که اقلیت در اینجا عنوان کرده و خارج از منطق بود نیست.

قبل از بیان عرایضم شروع سی و یکمین سال سلطنت پرشکوه و جلال و مجد و عظمت و پسر برکت و میمنت شاهنشاه محبوب آریامهر برای ملک و ملت ایران و

همچنین جشن بیست و پنجمین سده شاهنشاهی متمدن و بزرگ ایران را بنمایندگان محترم و ملت عزیز ایران صمیمانه تبریک عرض می کنم (احسن).

از خداوند بزرگ مسئلت می نمایم که شاهنشاه محبوب و سیاستمدار نامی ما را در کف حمایت خود حفظ و حراست فرماید تا با رهبری خردمندان معظم له همانطوریکه در نطق تاریخی افتتاحیه بیست و سومین دوره قانونگذاری مجلس شورای ملی و ششمین دوره تقنینیه مجلس سنا و همچنین در نطق مهم و عالی دوروز قبل جشن فارغ التحصیلی دانشگاه پدافند ملی فرمودند، حداکثر تا ۱۲ سال به مرز تمدن بزرگ برسیم و بعد از آن نیز وارد دوران تمدن بزرگ بشویم.

برنامه دولت خدمتگزار هویدا با کارنامه درخشان و سرفراز هفت سال حکومت و خدمتگزاری گذشته برای دوره تقنینیه حاضر مطرح است.

تاکنون چهار نفر از همکاران عضو احزاب اقلیت صحبت کردند ولی با جرأت باید عرض کنم که از هر دری سخن گفته شد الا بحث و باغندال اقتضا انتقاد سازنده در برنامه دولت یا آینده نگری وسیع و شایان توجه. همکاران بهتر میدانند وقتی موضوعی در دستور و بحث قرار میگیرد اگر در اطراف آن موضوع نقادی نشود نه تنها استفاده ای از این بحث حاصل نخواهد شد بلکه اساساً موضوع مقلوب میشود و عنوان سفسطه بخود میگیرد و یک مقدار مسائل خصوصی و شخصی و تسویه حسابهایی بود که حتی رئیس محترم مجلس فرمودند مگر شما با مطبوعات جنگ دارید موضوع صحبت بنده در اطراف سه موضوع است. اول - جوابگویی بچند موضوعی که ناطقین اقلیت از پشت این تریبون عنوان کردند که ابداً صحیح و منطقی نبود.

دوم - ورق زدن کارنامه درخشان و افتخار آمیز دولت خدمتگزار هویدا در هفت سال حکومتی که پشت سر گذاشت.

سوم - بحث در اطراف برنامه حاضر با آینده نگری و بالاخص اثبات این موضوع که دولت خدمتگزار در هفت سال گذشته با حد اعلا ی کوشش و مجاهدت و با همه امکانات مادی و حتی در امر برقراری ارتباط تلفنی در

مرکز و مراکز استانها و شهرستانها - ساختن شاهراههای اصلی و راههای فرعی - ایجاد مدارس - مدارس حرفه ای، دانشگاه و انستیتوهای صنعتی - ساختن بیمارستان - در مانگاه در امر خانه سازی و غیره توفیق کامل داشته است همچنین در امر انقلاب اداری نیز موفقیت های چشم گیری نصیب دولت شده و در همین برنامه در آینده بنحو اعجاب آمیز در همه این زمینه ها اصلاحات جدی و مقتضی بعمل خواهد آمد.

اما در موضوع اول باید عرض کنم که همکار عزیز آقای دکتر صدر مطالبی عنوان کردند که بهیچوجه صحیح نبوده و بلکه صددرصد یک نوع سفسطه ای بوده که ارتباطی با بحث در برنامه دولت نداشته است (دکتر صدر - بهیچوجه جنبه شخصی نداشت جنبه مملکتی و ملی داشت).

ایشان گفتند راجع به فلان اداره یا فلان وزارتخانه اسناد و مدارکی دارم و مرتباً اشاره به کاغذ هائی میکردند که با خود پشت تریبون آورده بودند و سرانجام گفتند نه نه نمیگویم، نمیخوانم. این موضوع مرا بیاد مجلس ۱۴ او جلسات آن انداخت که در آنوقت بنده با همین آقای رضاسجادی نماینده محترم بجنورد در لژ تماشاچی نشسته بودیم و اکثر آبه مجلس می آمدیم تلاز نزدیک ناظر جریان پارلمانی باشیم میدیدیم که در نطق های قبل از دستور و یا ضمن بحث و صحبت در اطراف لایحه ای مرحوم عباس اسکندری هر دقیقه به او راقی اشاره میکردند که مثلاً سند سوء استفاده یا خرابکاری فلان مسئول دولتی بود ولی هیچوقت آن اسناد را که او می خواند و موهوم بود ارائه نکردند و شاهد این مدعا هم همین صورت جلسه های ادوار گذشته است که در دسترس همه می باشد ولی آنوقت وزراء و مسئولین مرعوب میشدند و خواسته های غیر مشروع و غیر قانونی امثال عباس اسکندری ها را بجای آوردند ولی امروز این قبیل تاکتیکها دیگر بازاری ندارد زیرا دولت خدمتگزار هویدا و وزرایش از زرناب پاک تر هستند و از هیچ چیز بیم و هراسی ندارند که عمل خلاف قانون مرتکب شوند.

دکتر صدر - آن شرکت واحدی که شما عضو هیأت مدیره اش بودید.

دکتر متین - بنشین سر جای منم میتوانم به قم بروم آقای دکتر صدر.

رئیس - آقای دکتر متین راجع به برنامه دولت صحبت بفرمائید.

دکتر متین - راجع به برنامه صحبت میکنم بک ناقلی اقلیت توهین کرد باید جوابش را بدهم.

دکتر صدر - آقای رئیس طبق ماده ۷۴ من میخواهم صحبت کنم.

دکتر متین - اینجا صحبت از حزب دولتی بود باصدای بلند عرض می کنم حزب دولتی مرد، مملکت دموکراسی و آزادی است حکومت احزاب است مسا دیکتاتوری نداریم مادمو کراسی داریم دموکراسی هدایت شده با برنامه از طرف رهبر داهی و بزرگ ایران کجا می تواند بگوئید حزب دولتی، دولت حزبی دولت منبعث از حزب که فرزند خلف حزب است نه حزب دولتی من مثال میزنم برایتان وجود خود شما در این مجلس دلیل وجود دموکراسی و حکومت حزبی است (آفرین - آفرین) وجود دوست عزیز من جناب آقای رامبد در صف نمایندگان اقلیت دلیل بزرگ دموکراسی است حکومت حزبی و آزادی است (یکی از نمایندگان - وارد نیستند) به بینید دوست عزیزم جناب آقای هلاکورا آمد اینجا نیستند ایشان سه دوره وکیل انقلاب هستند قبل از انقلاب در مجلس شورای ملی بودند بحق هستند محلی هستند خوشنام هستند ولی همین آقای رامبد خودشان میدانند رضا سجادی و دیگران میدانند چه کشیدند از دست فتوایها و مالکین ملاحظه بفرمائید افراد حزب اکثریت و اقلیت همه فرزندان انقلاب هستند (صحیح است) و اهداف آنها هم قانونی، منطقی، دموکراتیک و منطبق با آزادی کامل است برای اینکه شما هر چه خواستید در اینجا گفتید جناب دکتر صدر راجع به جلسه ای که شرکت داشتید و مطلب راجع به ذوب آهن بمیان آمده بود فرمایشاتی کردید.

رئیس - آقای دکتر متین راجع به برنامه دولت صحبت کنید.

دکتر متین - این مطلب را بگویم و بروم برسر مطلب بنظر من مطالبی که میگوئید صدر صد خلاف است و وقتی نماینده اقلیت مطالبی میگوید که صد درصد خلاف است نماینده اکثریت با دلائلی که دارد دو بامدار کی

که دارد باید جواب بدهد اجازه بفرمائید من دلیل دارم خود شما فرمودید که جلسه را ترک کردم آن وزیر مرده یا زنده است کاری ندارم علی ایحال کار بدی کرد ولی این را بدانید که

گر بدی گفت حسودی و رفیقی رنجید
گو تو خوش باش که ما گوش باحق نکتیم (صحیح است)
ولی شما بدانید حرفی که آقا ۱۰ سال پیش شنیدید و اینجا باز گو کردید امروز ذوب آهن تا چند وقت دیگر محصولانش در دست مصرف کننده قرار میگیرد افتخار و مباحات حزب پاسدار انقلاب و دولت حزبی است و دولت انقلاب است (صحیح است) همه ما همه این ۳۰ میلیون نفر از صبح تا شام هر اراده ای که داریم بدانید که از پادشاه الهام میگیریم این يك واقعت بزرگ است و ما سربازان فداکار شاهنشاه ارجمند هستیم بنابراین مطلبی نیست که غیر از پادشاه و رهبر بزرگ ما کس دیگری ذوب آهن و منته پتروشیمی یا واحدهای بزرگ دیگر را به ملت ایران ارزانی کرد. غیر از الهامات شاهنشاه چیز دیگری نتوانسته راهنما و کمک و مساعدی باشد که بتوانیم این بار بزرگ و سنگین را امروز بمنزل بریم (صحیح است) اما راجع به برنامه دولت حزبی و کارنامه زرین دولت حزبی قبل از اینکه بمصلب مطلب پردازم سه بیت شعر می خوانم جناب دکتر صدر:

چشم دل باز کن که جان بینی

آنچه نادیدنی است آن بینی

گر باقلیم عشق رو آری

همه آفاق گلستان بینی

آنچه بینی دلت همان خواهد

آنچه خواهد دلت همان بینی

یعنی آنچه که آرزوی تست دکتر صدر عزیز ترقی تعالی غرور ملی پیشرفت کارخانجات اینهمه مجد و عظمت اینها که تو میخواهی میشود دید ولی قربانت بروم چشم ودل باز کن که آن بینی؛ برگردیم به قبل از انقلاب و کارنامه زرین دولت هویدا را يك کمی ورق بزنم (فرهادپور - احتیاج نیست) يك قدری تأمل بفرمائید بنده ارادتمندان هستم عرض کنم و در این زمینه تلفن، ترافیک، راه، راه اصلی و راه فرعی و مدارس و دانشگاهها صحبت شد میدانید

جاده ساخته شده است بعقیده بنده این جا آمار گفتن و آمار دادن از هر لحاظ لازم است ولی اگر بعضی آمار رجوع کنید میشود بحث آکادمیک کرد ولی اگر بر مبنای واقعیت باشد و کارهای انجام گرفته را بگوئیم بنده این خیلی مستدل نیست. آمار صحیح خدمات دولت و آنچه انجام داده است پیش ما هست با مدرک و دلیل بنده يك دلیل بزرگ دیگر که شاه دلیل است راجع به کارنامه زرین دولت میآورم و آن نطق شاهنشاه در روز افتتاح بیست و سومین دوره

قانونگذاری مجلس شورای ملی و ششمین دوره مجلس سنا است ۵۵ دقیقه نطق شیوا و منطقی معظم له طول کشید و جب بوجب موضوع بموضوع آنچه که دولت خدمتگزار هویدا در طول ۷ سال گذشته تحت رهبری معظم له انجام داده شاهنشاه اظهار رضایت کامل فرمودند همچنین دو روز پیش در جشن دانشگاه پدافند ملی باز گو فرمودند چه سندی چه مدرکی چه افتخاری بالاتر از این میتوان برای دولت خدمتگزار هویدا یافت که طراح بزرگ ایران که حتی سمت رهبری و مقام بزرگ سیاسی و جهانی دارد تأیید کرده شما به بینید مرحوم ژنرال دو گل در نوشته هایش اورا یکی از سیاستمداران دنیا می شناسد من کتابش را دارم فرانسه میدانید؟ من بهتان میدهم بخوانید بخدا قسم در نوشته های دو گل در موارد عدیده شاهنشاه ما را آنچنان می ستاید که حدی بر آن متصور نیست (دکتر صدر - همه خواننده اند در اطلاعات بوده است) شما خواننده اید بر عزیزت نه آینده را خواننده ای نه گذشته را دوتا مطلب عرض کنم این يك مختصری بود راجع به کارنامه روشن دولت در گذشته لابد میگوئید برنامه مال آینده است از گذشته تعریف می کند بک مطلب دیگر عرض میکنم آقای دکتر صدر اگر دولت این همه امکانات از لحاظ وسائل زندگی مادی و اجتماعی از محل تلفن جاده آبادی شهرها و روستاها در طول ۷ سال خدمتگزاری بوجود نمی آورد چگونه می توانست این توانائی را داشته باشد که تا ۲۰ روز دیگر ۶۰ پادشاه رئیس جمهور رئیس مملکت رئیس الوزراء ۴۰۰۰ ایرانیان لوگ، فیلسوف، شرق شناس ایران شناس روزنامه نویس درجه اول را در پرسپولیس برای شرکت در برگزاری افتخارات بزرگ ایران دعوت کند آقا اگر من وسیله نداشته باشم نمیتوانم ۱۰ نفر را در

چی گفتند هیچکس از ناطقین نگفت که قبل از انقلاب اجتماعی ایران در مملکت ایران ۱۰۰ کیلومتر راه آسفالت نبود هیچ کس نگفت از يك شهر ۱۰۰ کیلومتری يك شهر ۱۰۰ کیلومتری وسیله تله کومینکسیون نبود پریروز آقای وزیر پست و تلگراف اعلام کرد که با ۳ نمره از خانه خود تان از محل کارتان میتوانید شیراز را بگیرد و عنقریب تمام مملکت ایران با سیستم ماکرو و مومجهز آماده بهره برداری میشود.

بخدای محمد قسم در روزنامه فرانس سوار يك ماه پیش خواندم که يك نفر متخصص تلفن که از نویسندگان درجه اول است و سالها متخصص تلفن شهر پاریس بود يك مطلبی گفته است مقاله ای نوشته مستدل و بامنطق که در روی کره زمین ۹ کشور وجود دارد که در حد احتیاجات معمولی میتواند بمسائل مربوط به تله کومینکسیون باشد رفع کند و آن ۹ کشور عبارتند از کشورهای اسکانديناوی کانادا - شوروی - سوئیس - انگلیس و يك کشور دیگر گفته است با این سه کشوری که اخیراً اضافه شده به سازمان ملل راه پیدا کرده در بقیه کشورها در حد اعلاي کمبود وسائل تله کومینکسیون و بالاخص تلفن در شهرها هستند این روزنامه هست حالا ما می توانیم از هر شهری به شهر دیگری با تلفن کار بر صحبت کنیم در حالیکه در سابق از ساری به نهران که صحبت میکردیم میگفتیم زیر آب برو کنار - فلانی صبر کن تا بتوانیم صحبت کنیم الان در خانه خودتان گوشی تلفن را بر میدارید و با اقصی نقاط دنیا صحبت میکنید اما نمیتوانید با تالش و کوشش این همه کارهای چشم گیر اعجاب آمیز را که در طول هفت سال حکومت حزبی حکومت صمیمی و وفادار به پادشاه شده نادیده بگیریم مگر می شود این حرفهائی که این جا گفته شده است که این دولت اجرا کرده با تمام امکانات مادی و معنوی و علمی اش انجام داده این را نادیده گرفت مگر مردم ایران نمی بینند، نمی خوانند؛ نمی شنوند که دولت در این ۷ سال چه کرده است شما ۱۰۰ کیلومتر جاده آسفالت نداشتید در تمام نقاط کشور يك متر جاده غیر آسفالت نیست يك متر جاده به روستاهای ایران نبود تمام جاده های فرعی کشیده شده است بامن بیاید بماند نردان استان من است بامن بیاید قدم بقدم بشما نشان میدهم در تمام جاها

منزلم پذیرائی کنم امام مملکت آنچنان مجهز است که میتواند اینهمه سران کشورها را پذیرائی کند و آنها ترقیات شگرف مارا ببینند و بالتسبیح ملت ایران روسفید میشود برای اینکه این رؤسای دولت‌ها که می‌آیند برای العین ببینند که مملکت ایران چه جهشی کرده است و باید بگوئیم این طفل يك شبه ره صد ساله می‌رود عرض کنم يك مطلب راجع به حزب ما گفته شده که بنده جوابش را عرض میکنم اجازه بفرمائید جناب آقای نخست وزیر من با خواندن این فرمایشات شاهنشاه جوابش را بدهم و ما به تشکیلات مملکتی اهمیت زیاد میدهیم و بهمین دلیل هم حزب ایران نوین را پاسدار انقلاب نمودیم تا گروهها و اکثریت ملت ایران را متشکل سازد و چنان تشکیلات محکمی پایه‌ریزی نماید که با حوادث کوچکترین تزلزلی بوجود نیاید این متن فرمایشات شاهنشاه در تاریخ ۹ خرداد ماه ۱۳۴۳ برای ما سند مدرک است این کارنامه اعمال ما است حالا هر که هر چه می‌خواهد دل تنگش بگوید این برای ما ارزش دارد و بعد هم قضاوت ملت ایران شایان اهمیت است که نمایندگان حزب اکثریت را در این دوره قانونگذاری با قاطعیت رأی خود که در ادوار انتخاباتی بی نظیر بوده تأیید کرده است.

اما راجع به برنامه آینده دولت عرض میکنم اگر بآنچه باید اجرا شود باید عرض کنم توجه نکرده‌اید باستثنای آن چیزهایی که در جریان امر است دویست الغزل هست یکی مسئله مبارزه با زمینخواری و احتکار زمین و اقدام به خانه سازی و تهیه خانه و مسکن ارزان در تمام سطح مملکت برای مردم، که این برنامه را نخست وزیر خدمتگزار مادر نطق‌های انتخاباتی خود عنوان کردند و از آن تاریخ تا این ساعت بیش از دوماه نمیگذرد و شب و روز تلاش میکنند و دنبال میکنند که این برنامه بمرحله عمل نزدیک شود و مردم ایران صاحب‌خانه و مسکن شوند و بشما قول میدهم دولت بعد از این جلسه با تمام قوا و تمام امکانات مسئله مبارزه با زمینخواری و احتکار زمین و اقدام بساختن خانه و تهیه مسکن ارزان کردن وسائل ساختمانی را وجه مهم قرار خواهد داد آخرین موضوعی

که بحث میکنم مسئله انقلاب اداری است آقای دکتر صدر منصفانه قضاوت کن این کار، کاریکی دوروز و دو ماه و دو سال است؟ ولی بدان که بهترین و گسترده‌ترین و اساسی‌ترین برنامه را با منطق صحیح همین دولت خدمتگزار بعد از اینکه انشاءالله با سر بلندی از این جلسه رأی اعتماد گرفتند و زفتند دنبال خواهند کرد و بدانید غیر از وظیفه ملی و غیر از وظیفه دولتی و فرمانبرداری شاهنشاه آریامهر از لحاظ دکترین از لحاظ فلسفه از لحاظ منطق در شخص هویدا و دولتش این منطق وجود دارد که میخواهد با زمین و زمینخواری مبارزه کند و مسکن ارزان تهیه کند و برای انقلاب اداری نخست وزیر و وزراء فعالیت و مبارزه میکنند انشاءالله این دو موضوع هم در آینده بسیار نزدیکی بنحو تمام و اکمل دنبال میشود دولت انقلابی هویدا روسفید و سرافراز است و در صف انقلاب برای اجرای نیات مقدس شاهنشاه فعالیت میکند انشاءالله در سالهای آینده که این دو برنامه انجام گرفت سرافرازتر و روسفیدتر در پیشگاه شاهنشاه و ملت ایران خواهد بود چون میدانم نظر شما هم این است که کار بهتر و بیشتری انجام شود. بهر حال همه ماسریاز این مملکت هستیم و باید عرض کنم که با اراده آهنین و پشتیبانی بزرگ شاهنشاه آریامهر توانائی داریم و بشما قول میدهم کاری بکنیم که ایران ۱۲ سال آینده از دروازه طلائی که بارها شاهنشاه بآن اشاره کرده‌اند بگذریم و در مقام اعلاى کشورهای دنیا قرار گیریم (احسن، احسن)

رئیس - آقای نخست وزیر فرمایشی دارید بفرمائید.

نخست وزیر (امیر عباس هویدا) - جناب آقای رئیس، نمایندگان محترم، باز هم در این دوره وظیفه من است که امروز در اینجا درباره فرمایشات نمایندگان که سعی کردند در چهار چوب برنامه دولت صحبت کنند ولی متأسفانه بیشتر صحبت ها خارج از برنامه دولت بود عرایض بکنم و پاسخی بدهم بدیهی است بشما اطمینان میدهم تمام عرایض من با خلوص نیت و با احترام با اقلیت است که در این مجلس آن مقام اقلیت را دارند و اصولی انتقاد میکنند چه انتقادش مورد پسند من و همکارانم یا دوستان حزبی باشد چه نباشد (احسن) اقلیت همانطوری که گفتیم وظیفه‌ای دارد، وظیفه‌اش

سنگین است باید نظرانی را که دارد با کمال آزادی آنرا اعلام کند ما هم وظیفه‌ای داریم و آن کمال احترام با اقلیتی است که بخودش احترام میگذارد ما بحر فهایشان گوش میدهیم قبول میکنیم یا نمیکنیم و خیال میکنم که منطق هم حکم میکند اگر حرف صحیحی باشد ما قبول میکنیم و اصلاح میکنیم و اگر هم نظری باشد که از لحاظ ما صحیح نباشد خواهیم گفت که این نظر صحیح نیست و ما میتوانیم نظر خودمان را انجام بدهیم و کارمان را بنحو احسن انجام بدهیم ولی باید عرض کنم هر چند که بهیچوجه مربوط بدولت نیست که در اینجا اظهار نظری بکند راجع باظهارات نمایندگان مجلس، از لحاظ ما اگر نظری باشد در گروه پارلمانی خود میتواند اظهار نظر کند ولی در اینجا راجع باشخاص اظهار نظر نمیکند و اگر در اینجا راجع باشخاص صحبت کنیم راجع بخودشان نیست راجع به نظریاتی است که نسبت بدولت در اینجا داده‌اند که درباره آن صحبت میکنیم و استدعا میکنم بهیچوجه و حتماً فکر نکنند که بنده عصبانی شده‌ام و حرف میزنم بعد از هفت هشت سال تمام مسائل را خوب ملاحظه کرده‌ام اشخاص را خوب میشناسم میدانم سز چشمه حرفهایشان کجا است و میدانم با چه دستگاههایی ارتباط دارند و میدانم اینها چه بوده‌اند و چه هستند و چه خواهند بود اسمی نبردم و اسمی هم نخواهم برد بنابراین هر فرد ایرانی آزاد است هر طور که میخواهد فکر کند همانطور که آن عده حق دارند راجع بمن فکر کنند منم حق دارم راجع بآنها فکر کنم ولی فکر من در درون من میماند چون وظیفه‌ای اینجا دارم و بسمت نخست وزیر صحبت میکنم و مسلماً نخست وزیر اقلیت و اکثریت نیستم نخست وزیر ایران هستم (دکتر صدر) - جناب آقای نخست وزیر این قسمت را تشریح بفرمائید که بآن اقلیتی که بخودش احترام میگذارد احترام میگذارم، بنده همیشه احترام گذاشته‌ام و احترام هم خواهم گذاشت و حاضر منم را بدهم که آنها بتوانند آزادانه صحبت کنند (احسن - احسن) لذا در این مجلس اکثریت آقایان در دوره های گذشته بودند و درباره کارهای مملکتی صحبت کردند در موقع بودجه نمایندگان حزب مردم در اینجا صحبت کردند ما جواب دادیم و خیال میکنم ۷ سال با این دولت مخالفت

کردند، صحبت کردند، ما هم جواب دادیم مانعی ندارد ۷ سال آنها مخالفت کردند و ۷ سال هم ملت ایران باین دولت رأی داد (صحیح است) انشاءالله این دوره اگر باز هم همینطور در نظر داشته باشند مخالفت کنند دوره های بعد هم همینطور از لحاظ مامانمی ندارد زیرا ما سعی خواهیم کرد که از اکثریت آراء ملت ایران کماکان برخوردار باشیم. در اینجا باید عرض کنم که همکاران من دوستان من و رفقای حزبی من هستند درباره مسائل دولتی و برنامه دولت صحبت کردند آقایان دکتر دادفر و کیوان و دکتر فروزین و آقای دکتر متین مقداری از نظریاتی که نمایندگان محترم اقلیت اینجا فرمودند بآن پاسخ دادند برنامه دولت را هم در بعضی از قسمت‌ها مو شکافی کردند از آنها متشکریم و خیال میکنم آن قسمت‌هایی که بآن اشاره کردند قانع کننده بود و مسلماً من خوب میدانم که عده‌ای از نمایندگان حزب مردم مسئله انتقاد را بمعنی صحیح عنوان کردند یعنی برای آنها انتقاد معنیش این نیست که هر چه هست بد بگویند معنیش اینست که مسائل را مو شکافی کنند که از نظر خودشان و از نظر حزبشان و از نظر طرز فکرشان در اینجا ایراداتی بگیرند که چرا شما به این بند از برنامه تن بیشتر توجه کرده‌اید و بفلان بند توجه کم کرده‌اید این انتقادها از حزب مردم سرچشمه نمیگیرند در حزب ما گروه پارلمانی خود ما همیشه درباره برنامه‌ها کارها و مطالب مطرح شده بررسی میشود نظر میدهند آنها هم همین ایرادات را نمیگیرند و من خیال میکنم نه تنها نمایندگان حزب مردم بلکه همه و هر فرد ایرانی حق دارد بیاید و در این مملکت توسط مطبوعات و با ارسال نامه از نخست وزیر سؤال کند و بگوید من این نظر را دارم روزی ۷ یا ۸ هزار نامه به نخست وزیر میرسد اینها نامه‌های شکایت نیست بنده باید عرض کنم هر مطلبی که بنده در جانی میگویم و حرفی میزنم بعد از آن صدها نامه میرسد و راجع به حتی کراوات و گل و لباس و عصای من نظر میدهند ولی آنها میدانند که نخست وزیرشان خدمتگزارشان است و صاحب نظر هستند (احسن) و ما این را قبول داریم پس مطالبی که اینجا گفته شده بنده نکته به نکته پاسخ خواهم داد مسلماً آقای صدر (دکتر صدر) - دکتر صدر) آقای صدر (دکتر صدر) - قبول ندارید دکتر صدر؟ آقای صدر میتوانستند

راجع بمکتب ناسیونالیسم صحبت کنند حقیقتاً است ولی مکتب ناسیونالیسم هیچوجه انحصار هیچکس در مملکت نیست نه حزب ایران نوین نه حزب مردم نه شخص آقای صدر اگر کسی وظیفه است نباشد در این جامعه جا ندارد (صحیح است) پس ناسیونالیست بودن مزیتی در این مملکت نیست این را خوب روشن عرض کنم که همه بدانند (کاظم سعودی - وظیفه هر ایرانی است) ایشان در دوره گذشته من بیاد ندارم که پشت این تریبون صحبتی کرده باشند (دکتر صدر - بارها صحبت کرده ام) و اگر صحبتی کرده اند من بیاد ندارم محتماً دبسیلین حزبی ایجاب میکرد که ایشان صحبت نکنند. اینها بمن مربوط نیست ولی تا مردم سخن نگفته باشد غیب و هنرش نهفته باشد و امروز بمن روشن شد و بصراحت لهجه و در مقام نخست وزیر عرض میکنم هر فرد ایرانی که راجع بفردی در دولت خیال میکند کار صحیح کرده دادگستری هست باید برود آنجا اگر حرف صحیح باشد آن شخص حق دارد طبق قانون افترا تقاضای تعقیب کند و گوینده را محاکمه بکند من اینجا خدمت حاضر و آقایان عرض میکنند ما حق نداریم که قضاوت بکنیم دادگستری داریم که اینکار باو مربوط است که بگوید افراد درستکار هستند یا نه این اصل قانون است که محکمه باید نظر بدهد (رامبد - فرمایش جناب آقای نخست وزیر با توجه به ماده مربوط بنمایندگان است) عرض کردم که هیچ فردی حق ندارد که بگوید این نادرست است جز اینکه محکمه بگوید نادرست است جناب آقای رامبد محکمه میتواند بگوید این نادرست است بجز اینکه محکمه تصمیم بگیرد که نادرست است کسی نمی تواند این حرف را بزند جناب آقای رامبد شما بگوئید شما هم وارد هستید آیا این محکمه نیست که باید درست را از نادرست تشخیص بدهد؟

دکتر صدر - ولی نماینده میتواند نظریات خودش را بگوید.

نخست وزیر - فرمودید ما حساسیت به انتقاد داریم چه موقع حساسیت داشتیم خود شما چند وقت پیش آمدید دفتر من و صحبت کردید آیا وقتی صحبت کردید من حساسیت نشان دادم؟

دکتر صدر - من پنجمه است شمارا ندیدم.

نخست وزیر - تقاضائی داشتید که نمیتوانستم انجام بدهم دولت و نمایندگان حزب ایران نوین بهیچ وجه بانتقاد حساسیت ندارند و اینجا خدمتان عرض میکنم با کمال صراحت هر انتقادی که از دولت می خواهید بکنید و ما جوابگوی هر کاری هستیم، تمام کارهای خوب این مملکت را از شاهنشاه الهام گرفته ایم و هر کاری که هنوز درست نشده و صحیح نبوده ما مقررش هستیم و جوابگو هستیم در برابر همین مجلس (احسن) آقای صدر فرمودند که حزب ایران نوین مثل قارچ روئیده و بقول خودشان هم در اندک مدتی بحزب حاکم مبدل شده خوب اگر کتابهای علمی را باز کنید پرورش قارچ در هوای مساعد، معتدل و با علم و عمل باید باشد و برای بشمر رسیدن این گیاه وقت و زحمت فراوانی باید کشید البته این یک نوع قارچ است و من درباره حزب ایران نوین قبول دارم اما قارچهائی هست که زهر آلود است و در منجلا ب میروید و اجزایی هم هست که مثل قارچ می ترکد که ربطی بما ندارد صحبت از حزب ایران نوین کردید و دسته چاقوی انقلاب، من شما میگویم که انقلاب ایران چاقو لازم ندارد کی را با چاقو بزنند چرا؟ حزب ایران نوین حزبی است انقلابی و این انقلاب انقلابی است که از مغز و قلب افراد ایرانی است چرا مثال چاقو بیاوریم اینها از چه زبانی ترجمه شده و از چه افکاری گرفته شده است؟ ما با چاقو سروکار نداریم (احسن) ما رسوخ می کنیم در قلب مردم شاهنشاه فرموده اند و من بر نمی گردم. صحبت از رژیم و سیستم کردید این رژیم و سیستم از آن حرفهائی است که از کتابهای چهل سال پیش اروپاست.

دکتر صدر - برعکس کاملاً تازه است، دید تازه است.

نخست وزیر - از کتابهائی است مثل اشپرینگر و موضوع نبرد من یا از آن چیزهائی است که در آن زمانها بود انقلاب ایران تمام آنها را دور ریخته و دیگر با ایدئولوژیهای صادره از کشورهای دیگر کاری ندارد (صحیح است) و در کشور ما جایی برای این مطالب نیست (صحیح است) دیگر لباس اینفورم پوشیدن و سلام دادن در مملکت ما جایش نیست (صحیح است) انقلاب ما ایرانی و با یک روح ایرانی و از افکار پادشاه

ایران سرچشمه میگیرد (صحیح است) و با آن پیش میرویم ما آنها را قبول نداریم و هیچوقت هم قبول نخواهیم کرد در اینجا دولتی هست در یک مملکتی که رهبریش بدست شاهنشاه اداره میشود (صحیح است) و دولتی است که خدمتگزار این مردم است و وظیفه اش را انجام میدهد در هر صورت کار خوبی بکنیم مردم رضایت دارند رهبران راضی خواهد بود و کارمان درست نباشد مردم شکایت خواهند کرد و اقلیت هم انتقاد خواهد کرد و از خودمان تعریف نمی کنیم تعریف کردن هم ندارد امروز ما باید آنها را انجام بدهیم نه شما، از خودمان چرا تعریف کنیم آقای صدر بشخص من و بدولت در نطق آنان اتهاماتی زدید و اینجا گفتید همه نطقان را نمی خوانید ولی این نطق را توزیع کردید این یک نسخه اش اینجا هست به اشخاص تهمت زدید که با آن اشخاص است که تصمیم بگیرند که چکار کنند و چه اقدامی کنند بمن مربوط نیست من از دوستان حزب مردم هم تقاضا میکنم بخوانند چون این تنها حزب ایران نوین نبود که اینها نصیبش شد شما هم یک سهمی در این نطق دارید در آن نطقی که در اینجا خواندند و مرتب از جیششان در آوردند و باز در جیششان گذاشتند ولی بعداً یا یادداشتی به لژ مطبوعات فرستادند اینهم یک نسخه از یادداشت، ایشان!

دکتر صدر - مطبوعات ملی را هم فهمیدیم.

نخست وزیر - فرمودند حزب ایران نوین در زمان انقلاب نبوده ولی زائیده انقلاب بود (صحیح است) ولی شما کجا بودید (قراچورلو - در اروپا بودند) میخواستید بیاید در بین ما اگر میخواستید شما هم پاسدار بشوید آوقت ممکن بود شما جای من بودید. اسم یک شخصی را بردید (دکتر شفیع امین - بسیار مرد شریف و وطن پرستی است) حالا چطور آن موقع آن شخص با آن سن و سالی که شما میتوانستید آن موقع داشته باشید، راجع به ذوب آهن باشما صحبت کرد. نمیدانم ولی من باید یک چیزی را بگویم بنده با آن شخص در زمان غائله آذربایجان آشنا شدم و در آنجا برای آزادی آذربایجان جانفشانی میکرد و اگر جواب خدمتگزاران آن چیزی است که شما اینجا گفتید که جای نأسف است (دکتر صدر - آنچه که من میدانم گفتیم و آنچه هم که جنابعالی میدانید بگفتید) گفتید شما تنها نماینده طبیعی کهک هستد این مربوط بمن نیست و

باید از مردم کهک پرسید راجع بانکه ما پاسدار انقلاب هستیم گفتید که ما بکرات جوانان را داده ایم راجع به انقلاب اداری صحبت کردید مسلماً من اینجا رسماً میگویم در انقلاب اداری ما به آنجا نرسیدیم که باید میرسیدیم برای اینکه یک طرف دستگاههای دولتی است و یک طرف مراجعین بدستگاههای دولتی از پائین تا بالا تقاضاهائی دارند منم نمیتوانم آن تقاضاها را بر آورده کنم مراجعه کنند و وضعشان را تغییر بدهند حتماً بهتر خواهد شد انقلابی است که باید از دو طرف انجام بگیرد کمک کنید که آنطرفش هم انجام بگیرد راجع به آموزش و پرورش صحبت کردید من جای نأسف میدانم که شما در مکتب دوست سابقان نبودید که من باو احترام میگذارم آقای عاملی تهرانی ایشان در این باره نظریات صائبی داشتند ولی نظریاتشان بانظرات ما مغایر بودند من فکر میکنم در آن موقع که با ایشان دوست بودید از ایشان استفاده می کردید بنظری که شما راجع به آموزش و پرورش میدیدید قابل قبول نیست زیرا ما یک سیستم ارتجاعی نمیتوانیم برویم (صحیح است) ما سیستم مان باید انقلابی باشد ما نباید از جاهای دیگر یاد بگیریم ما باید سرمشق کشورهای دیگر باشیم در هر کاری باید سرمشق باشیم و توهین به معلم جایش اینجا نیست بلکه هیچ کجا جایش نیست (صحیح است) معلم کار میکند زحمت می کشد افراد این مملکت را ارشاد میکنند و نباید راجع به آنها حرفی زد سیستم آموزش و پرورش سیستمی است جدیداً اگر راجع به سیستم نظر دارید اول سیستم را قرائت کنید بعد بیاید نظرتان را بدهید مثل دوست سابقان آقای عاملی تهرانی. راجع به جوانان. اگر بین تمام جوانان ایرانی در داخل و خارج فقط عده معدودی منحرف هستند جوانان نگوئید (صحیح است) جوانان ایرانی آتیه این مملکت هستند نور چشم ما هستند خیلی به آنها علاقه داریم و این افتخار منست که پرورششان بدهیم (احسن) و اینها سربازان لایق انقلاب خواهند بود و خدمتگزاران مملکت خواهند بود و وظیفه شان را انجام میدهند گفتید نخست وزیر میگوید دولت من جاویدان است من کی گفتم که دولت من جاویدان است هر بار گفتم که سال بعد خدمتان خواهم آمد و دیدید که آمدم حالا دولت آمده برنامه اش را آورده و امیدوار است اکثریت قاطع بجز جنابعالی رأی

بدهد و جاودانی قلب پاک است قلب پاک جاودانی است اگر شما هم قلبتان پاک باشد شما هم جاودانی هستید در هر صورت جاودانی شدن قلب پاک میخواهد (صحیح است - احسن) در هر صورت جوانان ما آینده این مملکت هستند جوانانی که خواهند توانست ایران فردا را ایران تمدن بزرگ را اداره کنند و اگر در خارج عده ای هستند از هر دسته ای و ایرانی نباشند ما آنها را ماطرود می شناسیم پدر و مادرشان را هم ماطرود می شناسیم و اینها جوانهای ایران نیستند آن جوانهایی که زحمت می کشند و درس می خوانند آن دکترهایی که در روستاها زحمت می کشند آنها آینده این مملکت هستند آنها اشخاصی هستند که حق دارند بیایند این جا مثل افراد حزب مردم که بعضی هایشان با سلیقه بیشتر و بعضی هایشان با قدرت نطق کمتر و جای تأسف است که دوست عزیزم آقای رامید امسال صحبت نکردند و نکته ای عرض میکنم و آن این است که از گذشته عبرت نمی گیرید بدون آنکه آگاهی و دانش کسب کنید از ساحل آرام مخالفت بی تابانه در انتظار زمان وارد شدن دریک کار دولتی هستید ولی بشما اخطار میکنم که آینده شما و بموهومات و اشباح تعلق نخواهد داشت خوشحال بودم که امسال برای اولین بار دونماینده حزب مردم که برای اولین بار در مجلس شورای ملی شرکت میکنند صحبت فرمودند و يك نماینده ای که سابقه طولانی با ایشان داریم برای اینکه این دولت ۷ سال است که هست ولی ایشان در همه ادوار نبودند انتقاد و بیان این دونماینده را من متشکر هستم سطح انتقاد را بعد عالی بردند در همان سطحی که باید انتقاد باشد و من در اینجا احترام خودم و دولت را اعلام میکنم باید با همان حسن خلق و رعایت ادب و راهنمایی و گاهی هم شوخی مسائل گفته شود بنده هم به آنها قول میدهم به این دو حزب اعتقاد داریم و باور بفرمائید بهمان قدری که بتوسعه حزب ایران نوین اعتقاد دارم بتوسعه حزب مردم هم اعتقاد دارم و شاید بسمت يك نخست وزیر حزب ایران نوین درست نباشد این را بگویم ولی بدون پرده صحبت میکنم از لحاظ آتیه مملکت است چون ما و شما داریم مملکتی را می سازیم که بیست سال دیگر ۲۵ سال دیگر مردمش بارفاه بیشتر و زیربنای سیاسی صحیح تری زندگی

کنند پس من هر قدر که شما موفق شوید به آن مقداری که حزبم موفق شود خوشحال میشوم چون واقعاً حزب اکثریت همیشه يك اقلیت قوی را لازم دارد جناب آقای احتشامی مقاله من را که در روزنامه کیهان بین المللی خواندید همیشه حزب اکثریت يك اقلیت قوی احتیاج دارد تا بتواند در چهارچوب قانون و بر نامه هایش با سرعت پیش برود باین جهت است که من بحزب مردم احترام میگذازم و معتقدم توسعه پیدا خواهد کرد و میتواند و باید جبر تاریخ است برای مملکت ما که توسعه اش بنحوشایان شکوفان بشود هر چند انتقادش ممکن است بیشتر بشود ولی ما آرزو داریم که این حزب تقویت بشود این موضوع را باید عرض بکنم که در هیچ کار مهم مملکتی که در آن نه اکثریت هست نه اقلیت من هیچ کاری را انجام نخواهم داد مگر اینکه بارهبران حزب مردم بنشینم و صحبت کنم (احسن) ما این را قبول داریم که در همه مسائل مهم مملکتی که باید يك سیاست واخذ داشته باشیم سیاست دفاعی، سیاست خارجی و لوايح مربوط به این دو سیاست من اینجا اعلام میکنم که باشما حزب مردم صحبت میکنم (چند نفر از نمایندگان اقلیت - ما هم متشکریم) آقای دکتر موسوی که حشاشان هم هست فوراً راجع به منطقه خودشان صحبت کردند خوب هر و کیلی باید راجع به منطقه خودش صحبت کند اطمینان دارم که در ظرف این چهار سال بکرات تشریف خواهند آورد و صحبت خواهند کرد ولی وظیفه من است که برای هر منطقه ای که برنامه ای باشد آنرا اجرا کنیم اگر راهنمایی بکنند من متشکر میشوم ولی نکته ای راجع به طبیب گفتند و آقای فروزین موضوع را روشن کردند شش طبیبی که در حزب مردم و کیلی هستند بهتر میدانند که اصل تقسیم طبیب در شهر و روستا با چه مسائلی روبروست نه تنها در کشور ما بلکه در تمام کشورهای دنیا مشکلاتی وجود دارد، ماکه زور نمیتوانیم بکار ببریم و به يك طبیبی که میخواهد در تهران یا اصفهان یا شیراز زندگی کند بگوئیم حتماً باید بروی. در هشرود زندگی کنی نمیخواهد بروید باید سیستمهایی بکار برد اینجا کلمه سیستم درست است «خنده نمایندگان» به يك سیستمهایی بکار ببریم که بتوانیم يك امکانات زندگی مرفه تر و بلکه يك امکاناتی که اگر چند سال برود و بر گردد در يك مقام بیشتری قرار گیرد این کار را باید بکنیم مسلماً خود شما در

حزب خودتان این کار را شروع کرده اید و همین شش و کیلی که طبیب هستند، طبیب بوده اند خوب کار کرده اند گفته اید بیایند و کیلی بشوند آنها را کاندیدا کردید مردم رأی دادند من سعی میکنم برای هشرود يك طبیب پیدا کنم ولی اگر پیدا نکردیم از شش نفر طبیب حزب مردم هر کدامشان بنوبت هر سال دو ماه بروند هشرود (دکتر موسوی - از پزشکهای ایران نوین بفرستید) اگر کم آورید ما هم حاضریم قرض بدهیم دوسه کلمه هست از شما چون اولین باری است که با هم تماس میگیریم استدعا میکنم نگویید اینها دیگر در فرهنگ انقلاب ما موجود نیست کلمه بیچاره و مفلوك ماد بگردانیم (صحیح است) در زبان ممکن است بگوئیم مفلوك و بیچاره ولی در فرهنگ انقلابی ما دیگر بیچاره نیست ممکن است وضعیت خوب نباشد ولی بیچاره نیست و کارش چاره دارد مفلوك هم که يك کلمه عربی است راجع به کارمندان صحبت کردید کارمندان همه جا هستند همه که حزب ایران نوینی نیستند همین آقای احتشامی يك موقعی و کیلی حزب مردمند يك موقع هم مشاور وزیر حزب ایران نوین ملاحظه بفرمائید از هر لحاظ میشود گفت کارمندان در حزب باشند چه بسا کارمندان عالی رتبه ای داریم در تمام دستگاهها همان که منم خیلی علاقه به آنها دارم و عضو حزب مردم هستند (دکتر الموتی - استاندار هم هستند) بله واقعاً استاندارهایی داریم بسیار لایق پس ملاحظه میکنید که بطور کلی همیشه در بعضی صحبتها عصارا میگیریم و به کارمند میزنیم خیال نمیکنم حق باشد برای اینکه کارمند زحمت کش است و اگر يك عده ای نادرستند بنده هم نگفته ام که نادرستی نیست لازم نیست که بنده يك پرونده بگذارم اینجا و بگویم که يك عده نادرستند اگر هست استدعا میکنم بگوئید با زرسی شاهنشاهی داریم با زرسی نخست وزیری داریم دادگستری داریم و شما اگر بگوئید کی هست کمک بمن کرده اید شما که آدم مغرضی نیستید در حزب مردم من آدم مغرضی نمی شناسم چه اشکالی دارد بگوئید اگر درست نباشند ما با کمک شما کار را بهتر میکنیم مسلماً فساد باید از بین برود (صحیح است) هر جا که باشد نه تنها در دولت در خارج از دولت هم اگر باشد باید از بین برود آن کسیکه اولین سنگ را پرت

میکند باید خودش اطمینان داشته باشد که کسی نمیتواند باو سنگ پرتاب کند فساد را باید از بین برد هر جا که باشد (صحیح است) ریشه کنش میکنیم من نمیدانم بمن بگوئید کجاست (احسن) ولی مسلماً نباید با غرضی آلوده باشد و نباید صحبتهایی بکنیم که من میدانم و تو نمیدانی این درست نیست نمیشود که یکی بیاید نزد من يك تقاضای نامشروع از من بکند و بعد که من تقاضایش را بر آورده نمیکنم آن شخص فوراً بگوید که فلانی آنطور و اینطور (دکتر موسوی - روی سخن امیدوارم با من نباشد) ابداً آن کسیکه روی سختم با اوست خودش میفهمد من معتقد هستم که در مملکت مافساد هر جا هست باید ریشه کنش کرد (احسن) و ریشه کنش هم میکنیم و در این قسمت هیچ اشکالی نخواهیم داشت و تکیه آقای فروزین، امیدوارم به شما بر نخورد که دکتر فروزین نمیگویم، آمار روستاها را امیدادند از فرا کسیون مردم اعتراض شد که این ارقام مربوط به سپاه بهداشت است صحیح است مربوط به سپاه بهداشت بود ولی به بیند مسئله تقسیم طبیب بین شهر و روستا مسئله ایست در تمام دنیا، و پادشاه مارا حلی پیدا کردند که جانشین این تقسیم بشود با ایجاد سپاه بهداشت ما توانستیم حدود هزار طبیب را ببریم در روستاها پس ملاحظه میکنید این راه انقلابی جانشین يك کمبودی است همینطور که گفته شد این کمبود در آمریکا هم هست در انگلیس هم هست در فرانسه هم هست و مسلماً اگر دوستان طبیب حزب مردم مطالعه کنند متوجه میشوند که در آنجا هم این اشکالات هست ولی اینجا خلایق فکر ایرانی خلایقیت فکر رهبر ایران راه حلی پیدا کرد تا روزی که انشاء الله تعداد اطباء بیشتر شد آنها تکیه در حزب ایران نوین هستند بروند بطرف طبابت آنها تکیه در حزب مردم هستند بروند بطرف طبابت بعد هم هر طور دلشان میخواهد کار کنند. راجع بمسکن صحبت کردید برنامه دولت در برابر مسکن وزمین روشن است ما گفتیم و میگوئیم دولت می خواهد مسئله ایجاد مسکن توسعه پیدا کند تعدادی مسکن توسط دولت ساخته می شود تعدادی مسکن را دولت با کمکهای لازم تجهیز می کند و تعدادی مسکن هم باید از طرف بخش خصوصی ساخته شود ولی ما باید اینجا با کمک شما قوانینی بگذاریم که آنها بتوانند با خیال راحت بروند بطرف ایجاد مسکن، ایجاد مسکن برنامه عظیمی است خودمان میدانیم در مقابل چه مسئولیتی هستیم و

میدانیم چه باید بکنیم و برنامه‌اش را بموقع اینجا اعلام خواهیم کرد و برای کمک باین کار بزودی در متمم بودجه مبالغی هم منظور می‌کنیم که می‌آئیم و اجازه‌اش را از خانها و آقایان می‌گیریم ولی بهر صورت در این چند سال هم کارهایی شده جناب آقای دکتر موسوی باید عرض کنم که واحدهای مسکونی زیادی ساخته شده و یا در دست ساختمان است، در سالهای ۴۳ تا ۵۰ بوسیله وزارت آبادانی و مسکن و مؤسسات وابسته بانک رهنی و سازمان مسکن در تهران و شهرستانها ۱۱۷۷۶ واحد مسکونی ساخته شده، خانه یا آپارتمان، مبالغی که برای این منظور صرف شده ۶۰۰ میلیون تومان بود و بعداً ۲۱ میلیارد توسط بانک رهنی به ۳۰۰ هزار نفر وام مسکن داده شده مسلماً گرفتاریهایی که سازمان مسکن امروز دارد از نظر اراضی و با آن مواجه است نتیجه اقدامات بانک ساختمانی است که حتماً تاریخچه‌اش را شما بهتر میدانید، باید پارکینگ ساخته شود، تلفن، انبار، همه اینها باید در مملکت ساخته شود ولی بشما عرض کنم که همه‌اش ایراد نگیرید که چرا این برنامه مسکن را هشت سال پیش شروع نکردید چرا آذوب آهن را هشت سال پیش شروع نکردید چرا پتروشیمی را هشت سال پیش شروع نکردید چرا آن جاده سوم رامیخواهید بین تهران و شمال سال آینده بکشید هشت سال پیش شروع نکردید، برنامه یعنی یک اصولی در زمان در برابر آمده‌ها که باید خرج شود و اولویت‌ها، اولویت اول دفاع مملکت است (صحیح است) خوشبختانه در موقعی که دولت را معرفی می‌کردم عریضی کردم و پربروز هم در جشن دانشکده پدافند ملی شاهنشاه بطور واضح و روشن فرمایشاتی فرمودند اینجا هم بین حزب ایران نوین و مزدم اختلافی نیست و بدانید ما برنامه داریم برنامه‌ایست که تصویب کردید و با کمک شما تصویب شد برنامه چهارم در کمیسیون برنامه که شما در آن نماینده دارید با کمک شما تغییراتی پیدا شد، نظر دادید و سال دیگر انشاء الله در تابستان من برنامه پنجم را خدمتتان خواهم آورد برنامه‌ایست که باز هم ما را نزدیک می‌کند بدروازه تمدن بزرگ و مسلماً خواهیم دید که چه برنامه‌های عظیمی است

و شما هم که منصف هستید به گذشته نگاه کنید و امروز را هم نگاه کنید بنده حظ بردم که سه نماینده حزب مردم با وظیفه‌ای که دارند بقول خودشان انتقاد کنند ولی هیچگونه از کارهای انجام شده را ندیده نگرفتند شما ایرادی که بدولت گرفتید دوستان عزیز حزب ایران نوین چرا با سرعت بیشتری پیش نمی‌روند ولی ایراد بیشتری از ما نگرفتید این سه نماینده حزب مردم مملکتشان را تخطئه نکردند نگفتند مملکتی نیست (دکتر صدر - هیچکس چنین حرفی نزده) چرا بخودتان می‌گیرید؟ شما مقدسات ملی ایران نیستید خوشبختانه بهیچ وجه در این دونظری که اینجا داریم یکی ماشین شده و یکی چاپ شده که از نمایندگان حزب مردم خواهش می‌کنم بخوانند، چه فرق زیادی هست بین اینکه ماشین شده و اینکه اینجا چاپ شده (دکتر صدر - نگذاشتید بگویم) در مورد فساد سازمانهای اداری و انقلاب اداری خوشبختانه در نطق‌تان چیزی نبود و یک حلاجی از برنامه بود که متشکر هستم راجع بطرح جامع و محدوده از یکطرف شما ایراد می‌گیرید که شهر دارد سرعت توسعه پیدا میکند کج توسعه پیدا میکند درست توسعه پیدا نمی‌کند و از یکطرف وقتی محدوده و طرح جامع درست میشود ایراد می‌گیرید خوب این مثل یک انسانی است که چاق شده باشد باید یک کرسی بهش بپوشانند خوب کرسی درد می‌آورد اگر بخواهید چاق نشود این امر دیگری است ولی خودتان می‌خواستید که یک راه حلی پیدا کنید الآن یک راه حل‌هایی پیدا کرده‌ایم نمی‌گوئیم این راه‌حلها بهتر از همه راه‌حلها است از این طرف ما مشکلات را می‌بینیم اشکالات باید از بین بروند ولی ما نمیتوانیم اجازه بدهیم که جمعیت بیرویه اضافه شود امروز این شهر ما سه میلیون و ۴۰۰ هزار نفر رسیده چند میلیون دیگر تهران می‌تواند واقعاً سکنه داشته باشد؟ یک میلیون دیگر بیشتر که نمیشود باید محدودیتهایی باشد شهرک‌هایی باید درست کرد همانطور که اینجا دوست عزیز ما دادفر می‌گفت که ما تهران را ببریم باستانها این خودش یک سیاست صحیحی است خیال می‌کنم باید عدم تمرکز را دنبال کنیم انجمن استان، شهرستان، شهر وده همه

اینها زمان می‌خواهد که توسعه پیدا کنند در بعضی از این انجمنها شما اکثریت دارید و در بعضی‌هاش شما اقلیت هستید من خیال می‌کنم اگر لازم است که توسعه بیشتری پیدا بکند که باید بکند کمک کنید که کار شهر بدست خود شهر بیفتد اگر راجع شهر تهران ایرادی دارید از شهردار و انجمن شهر ایراد بگیرید نه دولت چون آنها هم برای خودشان وظایفی دارند و حق شما است که ایراد بگیرید ولی خواهش می‌کنم آنطور که راجع به تشکیل وزارت تولیدات کشاورزی و منابع طبیعی صحبت شد و یکی از آقایان که خیال می‌کنم آقای احتشامی بودند و ایراد گرفتند من خوشوقتم که بگویم ایراد وارد است ولی این دفعه هم بحزب ایران نوین و هم بحزب مردم، چون شما هم بآن رأی دادید و موقعیکه رأی می‌گرفتند شما هم بآن رأی دادید و باین لایحه رأی موافق دادید البته برای تفکیک این دو مانعی ندارد که کارهاییکه انجام میدهم اگر در یک موقع خواستیم مسئله منابع طبیعی توسعه پیدا کند اجباراً منابع طبیعی مملکتان باید توسعه پیدا میکرد باین فکر افتادیم که وزارتخانه‌ای تشکیل بدهیم لایحه‌ای آوردیم و تصویب کردید و توسعه پیدا کرد شما می‌گویم اگر ما وزارت منابع طبیعی نداشتیم آن وزارتخانه یک اداره‌ای بود در وزارت باهمان قد و لباس اداره کل پیش میرفت الآن باید عرض کنم که ما وزارت منابع طبیعی را خواهیم داشت ولی چون در مملکت ما وزیر بالاتر و وزیر پائین تر نداریم این را آوردیم در یک وزارتخانه که یک وزیر در رأس دو وزارتخانه خواهد بود که یک قائم مقامی معین خواهد کرد و این توسعه‌اش را از دست نخواهد داد این از لحاظ هم آهنگی کارهاست که آن دو تارایکجا آوردیم البته بعد از مدتی که ملاحظه کردیم که این کار لازم است و همینطور امور مربوط بتولیدات کشاورزی که بعد از انجام اصلاحات ارضی پیام شاهنشاه را امروز در باره اصلاحات ارضی قرائت خواهید فرمود و ملاحظه خواهید کرد که چه کار عظیمی در مملکت بدست ایرانی انجام شد من اینجا نمی‌گویم که اصلاحات ارضی را دولت انجام داد اصلاحات ارضی یکپارچه آتش در قلب هر ایرانی بود

چهار عوجه مالک پس اگر ما هماهنگ کننده کار بودیم این نصیب و افتخار ما بود الهام از شاهنشاه و بدست مردم ایران پس ملاحظه میفرمائید این وزارتخانه هم بین وزارت تعاون و امور روستاها یا قسمتی در وزارت اقتصاد است ولی اگر این وزارتخانه هم نبود بایستی از روز اول یک وزارت تعاون می‌داشتیم که میتواند این کارها را انجام بدهد نبود والان درست شد و در صورتی هم که اگر یک کاری که یک موقعی انجام بدهیم باجرات تمام می‌آئیم خدمتتان و می‌گوئیم راهی که رفتیم صحیح نبود و بر میگردیم اشکالی ندارد (آفرین) هر چند که این کار صحیح بود گفتیم اگر صحیح نبود بر می‌گیریم و می‌رویم براه صحیح. ما شما همه‌مان در این مملکت وظیفه داریم راههای میان بر و صحیح پیدا کنیم دست بدست هم بدهیم راهها را پیدا کنیم و پیدا هم خواهیم کرد و مسلماً به نتیجه هم خواهیم رسید راجع به دادگستری جناب عالی و آقای حکمت که منم او این باری بود که ایشان را پشت این تریبون دیدم که واقعا هم با ظرافت صحبت کردند و هم با منطق قوی فکر می‌کنم که با انتخاب ایشان در مجلس، دادگستری را فقیر تر کردند و حق نبود که دادگستری را که اینقدر فقیر است و ایراد می‌گیرند که از نظر نیروی انسانی فقیر است با این کار او را فقیر تر کنند چون وزیر دادگستری در گوش من میگفت ایشان یکی از قضات خوب مملکت ما هستند مسلماً دادگستری باید با سرعت بیشتری پیش برود. قول میدهم دستوراتی که بوزیر دادگستری داده شده و صحبت‌هایی که ایشان با من کردند و همه‌اش بدو این کار می‌چرخد امیدوارم که بتوانیم اقداماتی در این مورد بکنیم هیچ مملکت در حال توسعه‌ای جناب آقای موسوی مملکت بدون مسئله‌ای نیست البته توسعه یعنی مسائل اگر شما توسعه‌ای می‌بینید که مسائلی نداشته باشد تعجب خواهید کرد ولی ما مسائلی را باید حل بکنیم و حل خواهیم کرد راجع به شترود فرمودید ما را یک دفعه دعوت کنید برویم و آن منطقه را از نزدیک ببینیم و مسلماً مسائلی حل خواهد شد (دکتر موسوی شمالی) توید را بدهید همه متشکر خواهیم شد یک حسابی را فرمودید که باید تذکر بدهم وقتی راجع به تلفن صحبت کردید ما حساب کردیم البته من در حساب زیاد قوی

نیستم ولی وزیر اقتصاد که بهلوی من نشسته بود حسابش قویتر است برای من حساب کرد شما گفتید چون تلفنها نمیگیرد ۸۰۰ هزار دقیقه از بین میرود که نمودار سه سال است باید عرض کنم که نمودار یکسال و نیم است (دکتر موسوی - ساعت کاری که ۸ ساعت است) در دولت ما ساعت کاری ۱۶ ساعت است (خنده نمایندگان) مسلماً راجع به مسئله آب در مملکت ما گرفتاری هست در مملکت ما توسعه مان بایستی با آب منطبق باشد و حتماً باید اینجایم آن کسرت هارا پوشید اجازه چاه زدن نمیدهند ناراحت میشوند اجازه استفاده بيمورد از آب نمیدهند ناراحت میشوند فکر کنید آب از نفت هم مهمتر است باید از آب استفاده صحیح بکنیم و قانون ملی شدن آنها را بتدریج پیاده کنیم تا نتیجه خوب بگیریم و مسلماً خواهیم گرفت هر دو سال يك سد میسازیم و باز هم سد خواهیم ساخت در خود خوزستان ۱۴ سد دیگر باید بسازیم و ملاحظه میکنید که فراموش نمیشود (دکتر موسوی - انشاء الله يك سدی هم در هشتروند میسازید) انشاء الله میآئیم و میبینیم آقای حکمت یزدی بطرز قشنگی گفتند «چون این دولت از خوبان است بیم آن دارم که هزار وعده خوبان که در برنامه دولت است یکی و فانکنده خیال میکنم میخواستند ضرب المثلی باشعری بگویند مسلماً خودشان میدانند الآن این قسمت را نمیتوانیم رد بکنیم که ما از خوبان هستیم ولی اگر يك خورده برنامه دولت را ملاحظه بکنند قسمت اول را که ملاحظه فرمودند به يك مقدار از وعده هایش وفا کرده است اگر تمام کارهایی که خودتان بخودتان وعده کردید انجام نگرفته من بشما قول میدهم در سالهایی که پیش داریم خیلی از اینها را انجام خواهیم داد آقای احتشامی که شخص بسیار سمپاتیکی هستند در مجالس و سفرهای بسیار طولانی در قسمت های مختلف دنیا بخصوص در شرق دور که ممکن است تا حدودی هم در لهجه شان مؤثر بوده (اخلاقی - همه اش هم مجانی) ایشان بنمایندگی گروه های خصوصی (سیاسی خصوصی یا اجتماعی خصوصی) سفر کرده اند ایشان این جاراجع به خیلی از مسائل صحبت کردند مسلماً امروز در مقام وکیل مجلس ایراد بیشتری میتوانند بگیرند تا در مقام

مشاور وزیر دولت حزب ایران نوین ولی باید يك نکته ای را اینجا عرض کنم راجع به مطبوعات ببینید مطبوعات را که ما نمیتوانیم مجبورشان کنیم که نطق شما یا من را بنویسند (صحیح است) نطق مرا هم خودشان میخواهند بنویسند چون من نخست وزیر هستم اگر نخست وزیر نبودم نطق مرا هم نمیتوانستند چون همانطور که ۷ سال قبل نبودم واسم مرا هم نمیدردند (احتشامی - تخطئه نکنید) الآن هم نظریاتی دارند نظریاتشان را چاپ میکنند یا نمیکنند پس باید عرض کنم که ما همه چیز را با هم مخلوط نکنیم آیا من از شما ایراد گرفتم که چرا در روزنامه راه مردم بشخص من با خطهای درشت و بدولت ما حمله میکنید؟ شما کارتان است من میخوانم ولی نمیدانم چند نفر روزنامه راه مردم را میخوانند ولی من به شما تلفن کردم نه ایراد گرفتم يك حزبی هستید آزادی دارید حتی از وسایل سمعی و بصری دولت هم استفاده میکنید، دولت هم با تمام شهامت اجازه میدهد حزب مردم از پشت پرده تلویزیون یا بلندگوی رادیو صحبت بکند و بدولت حمله نماید چرا نه؟ این سیاست دولت است و خواهد بود شما هم حق دارید که از این تریبونها استفاده کنید و نظریاتتان را بمردم بگوئید ما که حرفی نداریم ولی اگر بنا باشد از يك عده روزنامه نگار که اگر از ما تعریف کنند ما تمجید کنیم اگر آنها انتقاد کنند ما هم تکذیب کنیم این اصل اقتصاد را از بین میرود همانطوریکه من اعتقاد نسبت بشما و همکاران آن هیچکدام از بین نمیرود اگر هم بیایید پشت تریبون و انتقاد کنید شما هم نباید از آن روزنامه ای که انتقاد میکند ناراحت بشوید خواهش میکنم (احتشامی - اگر انتقاد کنند تخطئه میکنید) اینجا هم پشت این تریبون دولت را تخطئه کردند و ما ناراحت نشدیم ما که ایرادی نگرفتیم ما حرفمان را میزنیم شما هم حرفتان را بزنید نگذارید مطبوعات ما دلهره داشته باشند راجع به چیزی که مینویسند مطبوعات ایران من نمیگویم که بی عیب است ولی تمام این مطبوعات اکثرشان بلکه همه شان در راه مملکتشان هستند (کاظم سعودی - در این تردیدی نیست) بنده با وظیفه ای که دارم ناچار آن وظیفه هر روز صبح تمام روزنامه ها را نگاه میکنم ساعت

۵/۵ صبح میآورند وقتی مینویسید بدانید که من ساعت ۵/۵ صبح میخوانم قبل از صبحانه خوردن و اگر آنجا آدم دعا کند خداوند دعایش را قبول میکند (خنده نمایندگان) آنجا روزنامه ها را میخوانم و می بینم که واقعاً هیچکدامشان نمیتوانند که در راه مملکت نباشند در راه پیشرفت و تعالی و بزرگداشت شاهنشاهی نباشند (دکتر المونی - تردیدی نیست) واقعاً اینها انتقادشان را هم میکنند، تحقیق کنید هر روز ساعت ۱۱ صبح تمام انتقادات بدولت بریده هایش تمام روی میز من است چه عیب دارد آزاد است اگر در چهارچوب مصلحت ملتش باشد هر انتقادی که میخواهد بکند از من هم بکند از وزراء هم بکند اسم هم ببرد (آفرین) محارفی نداریم ولی بشرطی که بین ما و تمام اینها مفهوم درست باشد که انتقاد این نیست که چون یکروزی از من يك تقاضائی بکند و من بگویم نه، برود و علیه من بنویسد، این انتقاد اصولی نیست که هر چه دلشان میخواهد بنویسند. دولت امروز يك تصمیمی میگیرد بگویند خوب نیست، آزادند پس مایبائیم حرمت را از بین ببریم اگر حرمت از بین رفت خوب نیست چون تمام روزنامه ها که مربوط به حزب ایران نوین نیست دو روزنامه هم مربوط بشماست و ان شاء الله فردا ده روزنامه باسم شما باشد پس حرمتش را از بین نبرید چون این نگاهداری حرمت هم حرمت روزنامه هم حرمت وکیل هم حرمت دولت است و همه بنفع مملکت است نهادش من ایران است که حرمت را از بین می برد (صحیح است) چه دشمن دانا و دانسته یا دشمن نادان پس حفظ حرمت برای همه ما فایده است (صحیح است) در این ۷ سال که خدمتتان بودم سعی کردم هیچوقت حرمت هیچکس را از آنها که با مارت و آمد دارند نبرم برای خاطر اینکه زیر بنای سیاسی ایران از لحاظ سیاسی یعنی حزب ایران نوین و حزب مردم چیز دیگری نیست از لحاظ سیاسی زیر بنای مملکت اینها هستند پس حرمت خودمان را نگاه داریم باید گاهی هم با حرارت صحبت کنیم حرارت اگر از قلب بیاید بسیار خوب است (صحیح است) باید نگاهش داشت من اینجا يك نکته را بگویم که من و شما هم عقیده هستیم که بهیچ وجه منظوری راجع به مطبوعات نبوده و

بآنها احترام میگذاریم (صحیح است) و بآنها که در مطبوعات خدمت میکنند (صحیح است) و اگر گاهی هم شیطانی می کنند وظیفه من و شماست که در گوشه شان بگوئیم شیطانی خوب است ولی باید در چهارچوب مصلحت مملکت باشد (دکتر المونی - جامعه مطبوعات از جناح عالی متشکرند) نکته ای را هم گفتند که من میخواهم تصحیح کنم گفتند که روستائیان نمیدانند (احتشامی - آنطور که باید) باور کنید آقای احتشامی من میخواهم چیزی بگویم قبول کنید در این ۷ سال هیچ نخست وزیر نبود که باندازه من مسافرت کرده باشد گوشه و کنار مملکت را دیده ام اگر دوطبقه در این مملکت از همه حتی بهتر از نخست وزیر میفهمد کشاورزان هستند و کارگران (صحیح است) در هر جا که رفتم قلبشان پر از مهر شاه و پسر مهر مملکت بود بایک روحیه قوی و فهم و شعور غیر قابل تصور آنها را دیدم خیال میکنید وقتی شما در فلان روستا راجع به سیاست خارجی صحبت می کنید آنها نمی فهمند در همین سفر اخیری که رفتم برای انتخابات و مورد اعتراض بعضی از دوستان حزب مردم واقع شد که چرا نخست وزیر میروید به استان های مختلف برای انتخابات خیال می کنم شما هم باید ممنون میشدید برای اینکه در همه جا من از مردم خواستم رأی بدهند (صحیح است) خواستم مردم شرکت بیشتری بکنند (صحیح است) چه بسایک مقدار از رأی هائی که شما آوردید تقاضائی بود که من از مردم کردم (خنده نمایندگان) پس در تمام قسمتهای مملکت من با مردم در تماس بودم وقتی صحبت از خلیج فارس میکردم در جنوب ایران جایتان خالی بود ببینید چقدر دست میزدند مردم و چه احساساتی داشتند مردم ایران می فهمند این انقلاب دنیا را برایشان باز کرد خیال نکنید چون تیرد کتر اندازند اطلاعاتشان کم است بدانید اینها درمانی هستند که در مملکت ما دانائی دارند (صحیح است) این اصلاحات ارضی را مگر نفهمیدند؟ مگر امروز برای آن قطعه زمین حاضر نیستند جان و مال و روحشان را بدهند؟ (صحیح است) مگر ارتش شاهنشاهی را کی تشکیل میدهد؟ بجز بچه های زارع و کارگر و بچه های دیگر که اکثریت با کارگر و زارع است (صحیح است) اجسنت که امروز من و شما اینجا راحت داریم راجع

به مسائل کلی صحبت می کنیم (صحیح است) و میدانیم مرزهایمان قویاً از هر لحاظ مصون است (صحیح است) این بچه های ماکه در طیاره های فانوم در فراز آسمانهای ایران در پرواز هستند اینها کی هستند؟ بچه کشاورز و زارع است یا شهرنشین است پس کلمه طبقه را بردارید (صحیح است) طبقه، دیگر در مملکت ما موجود نیست (صحیح است) طبقه شریف کارگر، طبقه شریف زارع اینها یعنی چه؟ ایرانی یا شریف است یا ایرانی نیست (صحیح است) - احسن! کشاورز دیگر طبقه نیست کارگر طبقه نیست، زارع طبقه نیست (صحیح است) هر کدام یک فرد ایرانی هستند (صحیح است) همانقدر که نخست وزیر حقوق مدنی دارد مالیش البته بیشتر است خوشبختانه همانقدر هم او این آزادی را دارد (صحیح است) پس این کلمه طبقه را از فرهنگ خود بیرون بیزیم ایرانی هستیم پس یکی زارع است ممکن است فردا نخست وزیر بشود یکی کارگر است فردا ممکن است پسرش وزیر باشد (صحیح است) پس این کلمه و صفت شریف را به یک طبقه ندهید اصلاً ایرانی یا شریف است یا ایرانی نیست (صحیح است) این عرابی بود که خواستم از این لحاظ در پاسخ آقایان اینجا بگویم در هر صورت ما اینک در یک دوره پرافتخار تاریخ خود هستیم (صحیح است) فراموش نکنید که در این ۲۵۰۰ سال تاریخ بانثیب و فزایش با روزهای خوش و روزهای شوم باقرنهای طلائیه فتوحات و روزگار تاریک شکست خیلی کارها انجام دادیم ولی اگر یک نگاهی باین ۲۵۰۰ سال تاریخ بیندازیم ملاحظه می کنیم هیچوقت در تاریخ ما از بدو تاریخ شاهنشاهی تا امروز در یک زمان کوتاه که از ۷۰۰ تا ۱۰۰۰ سال بیشتر نبوده در این مملکت ما این چنین دگرگونی سریع نداشته ایم (صحیح است) بخصوص که این دگرگونی اصولاً در مسائل اجتماعی بود یعنی در ۲۵۰۰ سال بان مقدار که در این ۸ سال بانسانها رسیدند و آمدها افتخار آدم بودن را بدست آوردند در ۲۵۰۰ سال نکردند (صحیح است) مسلماً اگر ما تاریخ شاهنشاهی را با کورش بزرگ شروع می کنیم برای اینست که فراموش نکنید در آن زمان پادشاهان قوی تری کشورهای عظیم تری از کشور پارس داشتند پادشاهانی داشتند از قبیل آشور، بابل، مصر، لیدی

میتواند ما را راهنمایی کند بفرمائید مسلماً اطمینان دارم که همیشه همه ماسعی می کنیم از چهار چوب نظریات ملی خارج نشویم امروز هر کس که بمرای خواهد داد بعداً از او البته تشکر می کنیم ولی امروز را بفال نیک می گیریم چون در آستانه جشن ۲۵۰۰ سال تاریخ شاهنشاهی ایران هستیم و از طرف دیگر بزودی روز چهارم آبان تولد شاهنشاه ماست و بیاد تاجگذاریشان و بیاد سلطنتشان همه این هامقارن هم است و همچنین امشب هم شب میلاد مسعود امام حسین است (احسن) که بما این امکان را میدهد که دولت با روح قویتر و با پشتیبانی یک اکثریت قوی برای چهار سال وظایفش را انجام بدهد و باز هم ایران را برهبری شاهنشاه بزرگ بمرزهای طلائیه تمدن بزرگ نزدیک تر کند (احسن - احسن)

رئیس - آقای رامبد بفرمائید.

رامبد - بنده وظیفه دارم از واقع بینی جناب آقای نخست وزیر که حسنیت حزب مردم را تأیید فرمودند صمیمانه سپاسگزاری کنم نکته بسیار مهم دیگری را فرمودند که خیال می کنم بحزب خاصی ارتباط پیدا نمی کند بلکه هر ایرانی باید بخاطر بیاورد که ادب از خصائل ملت ایران است (صحیح است) نمایندگان مجلس که حداقل برگزیده شهرستانی بالغ بر یکصد هزار نفر هستند طبیعی است که برگزیده بکهاز نفر هم باید نمونه و سرمشق باشد (صحیح است) بنابراین در مباحثات مجلس مثل هر اجتماعی ادب و نزاکت و نگهداشتن حریمی که استفاده فرمودید معرف شخصیت و انسانیت خود شخص است و نمونه از آشنائی نماینده نسبت به وظیفه اش میباشد (صحیح است) اگر نماینده شهرستانی در اینجا هر بی نزاکتی نشان بدهد خیال میکنم خود موکلین او با این رویه در اوضاع فعلی ایران موافق نیستند پس ضمن تأیید این فرمایش تصور میکنم این توضیح را خود ایشان تأکید بفرمائید که آنچه راجع به بیانات نماینده مجلس اشاره فرمودند نیت بر این نیست که نماینده مجلس اگر چیزی گفت قابل تعقیب است خیر، بهیچوجه، ولی چه تعقیبی مگر جزای افترا و تهمت غیر از محکومیت دوماه و سه ماه زندان است؟ اگر کسی از شخصیت خود گذشت و به

حیثیت سیاسی خود لطمه زد بنظر من خیلی بدتر از آن دو یا سه ماه زندان است ولی معهداً قانون این را پیش بینی کرده است. بهیچوجه به هیچ دستاویز و به هیچ عنوان نسبت بهرگونه مطالبی که نماینده عنوان و اظهار کند حق تحقیقی، تعقیبی، استواری وجود ندارد و این را اگر من چند کلمه ای اضافه کردم یقین دارم ردیف بیانات و فرمایشات جناب آقای نخست وزیر اگر اجازه میداد نکته ای بود که خودشان تفسیر میکردند و توضیح میدادند ولی چون مطالب دیگری پیش آمد ایشان در این مورد چیزی فرمودند. بنده تصور میکنم ثبت و ضبط این توضیح در صورت جلسه لازم است برای ایشان که خود در بیاناتشان میفرمایند حاضر مجامع را بدهم برای اینکه عقاید مخالفین من گفته بشود. البته ممکن است نماینده ای اشتباه بکند چون بشر جایز الخطاست. ولی برای حفظ و تأمین مصالح و مسائل بسیار عالیتری در اساس مشروطیت چنین پیش بینی شده که این خطبیبان او هم صرف نظر بشود مبدا که این امر موجب شود محدودیت بیان احتمالاً جلوی بیان یک شخص با حسن نیتی گرفته بشود (دکتر المونی - شکایت به دادگستری را فرمودند).

رئیس - چون نزدیک به چهار ساعت از وقت جلسه گذشته اگر خانم ها و آقایان اجازه بفرمائید برای ادامه جلسه رأی بگیریم (صحیح است) بنابراین خانمها و آقایانیکه با ادامه جلسه موافقت خواهش میکنم قیام فرمائید (اکثر برخاستند) تصویب شد. حالا نسبت به برنامه دولت باورقه رأی میگیریم از خانمها و آقایان خواهش میکنم توجه فرمائید باورقه سفید و ورقه کبود که اسمشان روی آن هست در کیف زیر صندلی ایشان وجود دارد اگر رأی مثبت میدهند از ورقه سفید و چنانچه رأی مخالف میدهند از ورقه کبود استفاده کنند.

(اسامی آقایان نمایندگان به ترتیب زیر وسیله منشی (آقای مهندس صائی) اعلام شد و در محل نطق اخذ رأی بعمل آمد).

آقایان: دکتر یگانگی - دکتر یزدان پناه - تیمسار همایونی - دکتر وفا - دکتر وزیری - دکتر وحیدنیا - نیک روش - نیکپور - مهندس نظمی - دکتر نصیری - مهندس نصر - دکتر نجیمی - نجاد شیبانی - دکتر نایبی -

دکتر ناوی - نامور - ناصر زاده - ناروئی - دکتر مرتضوی -
 دکتر مدنی - محمدیان خوانساری - دکتر محقق -
 محسنی مهر - محدث زاده - مجد - دکتر متین - مافی -
 دکتر لقمان ادهم - کیوان - دکتر کبان - مهندس کینا
 کجوری - کورس - فیاض فاضلی - مهندس امیر قاسم
 معینی - فیصلی - معیری - مهندس قادر پناه - قاضی زاده -
 دکتر معظمی - مظهری - قدر دان - خانلر قراچورلو - مظاهری -
 محمود ولی قراچورلو - دکتر قهرمان - مصطفوی نائینی
 دکتر مشایخی - سید کاظم مسعودی - اکبر مسعودی -
 مرندی - دکتر رئیس - دکتر عظیمی - دکتر راد - مهندس
 عطائی - رامبد - دکتر عسکری - دکتر رشتی - عزیز
 مرادی - رشیدی - مهندس فیروز عدل - رشید یاسمی -
 دکتر عدل - حسام الدین رضوی - عباس میرزائی -
 سید ضیاء رضوی - دکتر سعید - دکتر فضل الله صدر -
 سعید وزیری - صادقی - ذوالفقاری - صائبی - دولو -
 مهندس صائبی - داروئی - صائب - دکتر دادفر - شیخ
 رضائی - خورشید - شیخ بهائی - دکتر خطیبی -
 شیخ الاسلامی - تیمسار دکتر خطیب شهیدی - شهرستانی -
 دکتر خسروی کردستانی - دکتر شمس - مهندس
 خسروی - دکتر شکرانی - شریفها - امیر علم
 خزیمه - دکتر شریف امامی - خانقاهی - حیدری - حی -
 شاخوئی - خانم سعیدی - کریم بخش سعیدی - سمعی -
 مهندس سهم الدینی - دکتر سنگ - تیمسار حکیمی - دکتر
 امامی خوئی - حکمت یزدی - خانم امیر ابراهیمی -
 دکتر سعید حکمت - امیر احمدی - حشمناس - دکتر امین -
 دکتر حبیب اللهی - انشاء - دکتر حاتم - دکتر انوشیروانی -
 چنگیزی - اوحدی - اولیاء - جهانی - اولیاء شیرازی -
 جهانشاهی - اهری - خانم جهانبانی - ایلخانی پور -
 جندقی - ایمان زهرائی - مهندس جلالی نوری - دکتر
 بازرگانی - مهندس جلالی - جعفری - بختیار
 بختیارها - دکتر جزایری - توسلی - بختیاری پور -
 بدرخانی - دکتر توانا - بدر صالحیان - دکتر تنکابنی -
 مهندس بدیعی - توده - دکتر برادر - دکتر برزگر - دکتر
 برومند - خانم بزرگنیا - مهندس برومند - دکتر
 الموتی - پیمان - اکبر - خانم پیرنیا - خانم اقبال -

پیرزاده - دکتر اعتمادی - دکتر پیر - اسلامی نیا -
 پور بردباری - دکتر اسکوئیان - پور بابائی - دکتر پناهی -
 اسعد رزم آراء - پسبان - پزشکی - مهندس اسدی
 لنگرودی - پروین - مهندس اردلان - پرویزی - مهندس
 اربابی - ادیب سمعی - کورانلو - کمالوند - کمالاتی -
 کلانتر هرمزی - دکتر کفائی - کشفی - کسرائی - کاسمی -
 دکتر علوم - میرافضل - دکتر غنی - مهرزاد - فتوحی
 مهدوی اردستانی - فخر طباطبائی - مهاجرانی -
 مهندس فرخ - موسوی ماکوئی - فروتن -
 دکتر فروزین - عبدالمجید موسوی - مهندس فروهر -
 دکتر موثقی - دکتر منتظری - فرهاد پور - ملک افضلی -
 فریدون فر - مهندس معینی زند - فهیمی - مهندس
 عبدالحمید معینی - طلوعی - رهبر - طباطبائی دیبا -
 دکتر رهنوردی - علی طباطبائی - ریاضی - عبدالحسین
 طباطبائی - ریگی - خانم زاهدی - خانم دکتر طالقانی -
 مهندس عباس زاهدی - ضیاء احمدی - زرین پور -
 دکتر ضیائی - دکتر زعفرانلو - خانم ضرابی - زهتاب
 فرد - دکتر صوفی خلیلی - دکتر زهرائی - خانم دکتر صنع -
 ساگنیان - دکتر صمد زاده - سراج الدینی - خانم
 صفی نیا - خانم دکتر سرخوش - دکتر صفائی - سجادی -
 محمد مهدی سعادت - صدیقی زاده - دکتر میروجیه اله
 صدر - سعادت فرد - مهندس پروشانی -
 دکتر پرتو اعظم - اخلاقی - احمدی - پدرامی - بیگلری
 مهدی احمد - دکتر بیت منصور - مهندس احتشام شهیدی
 بهنیا - احتشامی - دکتر بهزادی - دکتر ابوالهدی
 لنگرودی - مهندس عنایت بهنایی - خانم ابتهاج سمعی
 دکتر حبیب الله بهنایی - عبدالحسین آموزگار - دکتر یحیی
 بهنایی - محمد علی آموزگار - دکتر سعید بهادری -
 دکتر آزاد - غلامرضا بهادری - بوشهری - بوداغ زاده -
 دکتر سعید حکمت - اسمعیل خزیمه - دکتر موسوی
 امین - مهرزاد -

(آراء مأخوذه شماره شد و نتیجه آن بشرح زیر
 اعلام شد)
 آراء موافق ۲۱۸ رأی
 مخالف ۳۳

رئیس - مجلس شورایی ملی با ۲۱۸ رأی موافق به
 برنامه دولت جناب آقای هویدا رأی اعتماد داد بنده
 این رأی قاطع را بجناب آقای نخست وزیر تبریک عرض
 میکنم و موفقیتشان را آرزو میکنم آراء مخالف هم ۳۳
 رأی است .
موافقین - آقایان: دکتر منتظری - محدث زاده -
 دکتر حیدرقلی برومند - مهندس عبدالعلی نظمی - مهندس
 فرخ - دکتر سعید بهادری - غلامرضا بهادری - ملک افضلی
 پور بردباری - پور بابائی - عباس میرزائی - دکتر کبان -
 دکتر برزگر - چنگیزی - دکتر خطیبی - دکتر حاتم - خانم
 نیره سعیدی - دکتر مرتضوی - صدیقی زاده - محسنی مهر
 دکتر بازرگانی - طلوعی - اهری - شهرستانی - جهانشاهی
 ادیب سمعی - قدر دان - مهندس قادر پناه - مهندس معینی
 زند - مصطفوی نائینی - دکتر توانا - مهندس نصر - رشیدی -
 بوداغ زاده - دکتر ضیائی - میرافضل - محمدیان خوانساری
 دکتر ناوی - فیاض فاضلی - کلانتر هرمزی - دکتر صفائی
 خانم ضرابی - امیر علم خزیمه - مهندس سهم الدینی - دکتر صوفی
 خلیلی - خورشید - تیمسار دکتر خطیب شهیدی - شیخ بهائی
 بهنیا - مهندس اربابی - دکتر نایبی - مجد - ناروئی - زاده - دکتر
 بیگلری - سید کاظم مسعودی - دکتر بیت منصور - دکتر متین
 اسعد رزم آراء - عبدالحسین آموزگار - دکتر پرتو اعظم -
 پیرزاده - فتوحی - خانم اقبال سعادت فرد - مهندس جلالی
 نوری - مهندس جلالی - مهندس کینا کجوری - دولو - دکتر
 اسکوئیان - فهیمی - سجادی - مهندس عنایت بهنایی -
 شاخوئی - پدرابی - دکتر رهنوردی - کورانلو - انشاء -
 اوحدی - ناصرزاده - علی طباطبائی - مهندس اردلان -
 پسبان - دکتر معظمی - خانم جهانبانی - خانقاهی - دکتر
 عسکری - محمد ولی قراچورلو - دکتر علوم - دکتر شکرانی
 مهندس زاهدی - مهدوی اردستانی - دکتر بهزادی - دکتر
 راد - تیمسار همایونی - دکتر نصیری - کمالاتی - مافی
 دکتر برادر - سعادت - خانم دکتر سرخوش - دکتر یزدان
 پناه - دکتر حبیب اللهی - تیمسار حکیمی - سراج الدینی
 خانلر قراچورلو - حق شناس - فیصلی - دکتر رشید یاسمی
 ایمان زهرائی - خانم امیر ابراهیمی - دکتر وزیری - دکتر
 مدنی - مهاجرانی - کاسمی - اولیاء - مهندس خسروی -

دکتر زهرائی - دکتر میروجیه الله صدر - دکتر خسروی
 کردستانی - ضیائی احمدی - کمالوند - نیک روش - دکتر
 عظیمی - معیری - دکتر عدل - مهندس قاسم معینی -
 دکتر امین - دکتر وفا - مهندس عدل -
 دکتر سید یحیی بهنایی - دکتر پناهی - دکتر کفائی -
 فریدون فر - دکتر نجیبی - کورس - کسرائی - خانم
 ابتهاج سمعی - امیر احمدی - ذوالفقاری - دکتر قهرمان -
 موسوی - مظاهری - اسلامی نیا - شریفها - داروئی - پیمان
 دکتر تنکابنی - نیک پور - مهندس اسدی لنگرودی - احمدی -
 بدرخانی - خانم دکتر طالقانی - جهانی - جعفری -
 مهندس پروشانی - جندقی - مهندس عبدالحمید معینی -
 مهندس صائبی - دکتر غنی - قاضی زاده - خانم دکتر صنع -
 مرندی - دکتر زعفرانلو - مهندس فروهر - دکتر فروزین -
 اخلاقی - خانم بزرگنیا - صدری کیوان - حسام الدین
 رضوی - بختیاری پور - دکتر نایبی - پزشکی - دکتر رشتی -
 دکتر انوشیروانی - سعید وزیری - دکتر دادفر - مهدی احمد
 ریگی - مظهری - خانم صفی نیا - ریاضی - دکتر حبیب الله بهنایی -
 ایلخانی پور - حیدری - دکتر لقمان ادهم - دکتر سعید -
 دکتر الموتی - دکتر وحید نیا - مهندس بدیعی - اولیاء شیرازی -
 موسوی ماکوئی - دکتر موثقی - پروین - دکتر مشایخی -
 دکتر امامی خوئی - دکتر جزایری - دکتر سنگ - دکتر
 صمدزاده - صائبی - مهندس برومند - خانم پیرنیا - زرین پور
 اکبر مسعودی - مهندس عطائی - دکتر یگانگی - توسلی -
 شیخ الاسلامی - صائب - مهندس احتشام شهیدی - دکتر شمس
 باقر بوشهری - حی - بدر صالحیان - دکتر اعتمادی -
 خانم زاهدی - فروتن - مهرزاد .

مخالفین آقایان:

محمد علی آموزگار - احتشامی - زهتاب فرد -
 دکتر فضل الله صدر - پرویزی - دکتر آزاد - دکتر محقق -
 کریم بخش سعیدی - دکتر رئیس - شیخ رضائی - فخر طباطبائی -
 عبدالحسین طباطبائی - بختیار بختیارها - طباطبائی دیبا -
 صادقی - دکتر شریف امامی - علیقلی سمعی - مهندس
 رهبر - نامور - ملک شاه ظفر - رامبد - کشفی - سید ضیاء
 رضوی - ساگنیان - فرهاد پور - نجدشیبانی - اسمعیل اکبر

شورای ملی برسانم رأی اتفاق آراء ۲۱۸ نفری فراکسیون پارلمانی ما که امروز بدولت خدمتگزار هویدا داده شد بزرگترین رأی است که در تاریخ پارلمانی ایران بیک دولتی داده میشود (صحیح است) جناب آقای هویدا بشما و بدولت شما این موفقیت را تبریک میگویم شما با تجربه‌ای زیادتر با سابقه‌ای درخشان از عنایت خاص شاهنشاه برخوردار هستید ملت ایران از خدمات شما راضی است خداوند به شما توفیق بدهد تا کارنامه اعمال شما بیش از پیش در پیشگاه شاهنشاه درخشان باشد و همیشه در پیشگاه شاه و ملت ایران رؤسید و سربلند باشید (احسن).

۶- ختم جلسه

رئیس - با اجازه خانم‌ها و آقایان این جلسه را ختم میکنیم تاریخ و دستور جلسه آینده بعداً با اطلاع همکاران محترم خواهد رسید.

(در ساعت يك و پانزده دقیقه بعد از ظهر جلسه ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

حکمت بزدی - دکتر ابوالهدی لنگرودی - دکتر سعید حکمت اسمعیل خزیمه - دکتر موسوی امین.

رئیس - آقای نخست وزیر بفرمائید.

نخست وزیر (امیرعباس هویدا) - جناب آقای رئیس خانم‌ها و آقایان، از رأی قاطع به برنامه دولت تشکر میکنم و اطمینان میدهم دولت خدمتگزار شما همانطور که در دوره گذشته سعی کرد وظایف خودش را بنحو احسن انجام بدهد در این دوره هم سعی خواهد کرد که وظایفش را بطور شایسته‌ای انجام بدهد و از راهنمایی خانم‌ها و آقایان محترم برخوردار باشد و اطمینان دارم روابط بسیار نزدیک که باید عرض کنم در زندگی پارلمانی کشورهای مختلف دنیا این روابط نزدیک کم نظیر است این روابط کمافی السابق در این دوره هم بین دولت و فرد فرد نمایندگان محترم مجلس شورای ملی برقرار باشد و ما بتوانیم انشاءالله وظایف خود را طوری انجام بدهیم که رضامندی خاطر شاهمان و ملت ایران را بدست آوریم متشکرم (احسن).

رئیس - آقای دکتر الموتی بفرمائید.

دکتر الموتی - از طرف فراکسیون پارلمانی حزب ایران نوین مأموریت دارم بعرض ساحت مقدس مجلس